ЮКСАК МУКОФОТ МЕҲНАТДА ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

22-ЙИЛ ЧИҚИШИ.
№ 50 (5399).
12 МАРТ ЧОРШАНБА
1975 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

Областимиз меҳнаткашлари! Беш йилликнинг якунловчи йилида саноатда, қурилишда, алоқа ва транспортда, қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида фидокорона меҳнат қилайлик. Зиммага олинган юксак мажбуриятларни шараф билан бажарайлик. Бу бизнинг пойтахт областимизга топширилган юксак мукофотларга муносиб жавобимиз бўлади.

Суратда: областимизга қизил байроқларни топшириш пайти.

А. Абалян фотоси.

ПОЙТАХТ ОБЛАСТИГА ИТТИФОҚ ВА РЕСПУБЛИКА БАЙРОҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

Илгари хабар берилганидек, 10 мартда Тошкент область активининг йиғилиши бўлди. Йиғилиш Тошкент областига КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини топширишга бағишланди. Бу мукофотга областимиз 1974 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш юзасидан Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида юксак натижаларга эришганлиги учун сазовор бўлган эди.

Йиғилишни Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** очди.

Қизғин қарсаклар остида ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси составини фахрий президиумга сайланади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов**га сўз берилади.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғини область вакилларига топширди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежнев номидан Ш. Р. Рашидов Тошкент область меҳнаткашларини юксак мукофот билан табриклаб, уларга меҳнатда янги муваффақиятлар тилади.

Ўртоқ Ш. Р. Рашидов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Қизил Байроғини ҳам топширди. Бу мукофотга Тошкент области 1974 йилда пахтачиликни ривожлантиришда юксак натижаларга эришганлиги учун сазовор бўлган эди. Шунингдек, областга 1974 йил пахта ҳосилини машиналар ёрдамида териб олишда юксак натижаларга эришилганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Советининг Қизил Байроғи ҳам топширилди.

— Беш йилликларнинг ҳар бир меҳнат йили, — деди ўртоқ Ш. Р. Рашидов, — мамлакатимизда коммунистик қурилиш қаҳрамонона солномасининг ёрқин саҳифасидир.

1974 йил ҳам шундай бўлди. Ўтган йил социалистик экономикамиз, фан ва маданият, совет халқининг турмуш фаровонлигини ошириш йўлида янада олға қадам ташланди.

Ўтган йили мамлакатда саноат ишлаб чиқаришининг ўсиши пландаги 6,8 процент ўрнига 8 процентни ташкил этди. Бу бутун беш йиллик ичида энг юқори кўрсаткичдир. Саноат маҳсулотининг кўп турларини ишлаб чиқариш ва реализация қилиш ҳажми бўйича йиллик план ошириб бажарилди.

Давлатимизнинг кучи ва қудрати ўсиб бораётганлигини миллий даромаднинг ўтган йили 14 миллиард сўмга ёки 5 процентга кўпайганлиги ҳам яққол кўрсатиб турибди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг кундалик ғамхўрлиги туфайли мамлакат қишлоқ хўжалиги социалистик экономиканинг юксак тараққий қилган секторига айланиб бормоқда.

1974 йили жуда мураккаб обиҳаво шароитига қарамай, 195,6 миллион тонна дон етиштирилди. 1973 йилдагига нисбатан кўпроқ шоли, узум, чой ва цитрус олинди.

Гўшт, сут, тухум ва жун харид қилиш планлари анча ошириб бажарилди.

1974 йил биз учун алоҳида йил бўлди. Бу йил республикамиз ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги нишонланди. Ҳар бир меҳнат коллективи ана шу тарихий санани янги меҳнат зафарлари билан кутиб олишга, беш йилликнинг тўртинчи — белгиловчи йили юксак социалистик мажбуриятларини бажаришга ўзининг салмоқли ҳиссасини қўшишга интилди. Социалистик мусобақа оммавий тус олди. Бу ҳол кучларимизга куч қўшиб, саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқариш учун янги резервларни топишга имкон берди. Шу туфайли республика халқ хўжалигини янада изчил ривожлантириш йўлидан янги катта қадам ташланди, халқ турмуш даражасини оширишда катта ютуқларга эришилди.

Республика халқ хўжалиги КПСС XXIV съезди Директиваларига мувофиқ равишда, умуман муваффақиятли ривожланмоқда. Унинг ҳамма асосий тармоқлари илгарилаб бормоқда ва план топшириқлари барвақт бажарилмоқда.

Саноат корхоналарининг коллективлари катта муваффақиятларга эришдилар. Улар маҳсулот реализация қилиш бўйича йиллик топшириқни муддатидан илгари — 20 декабрда бажардилар ва пландан ташқари 370 миллион сўмлик маҳсулот етказиб бердилар. Капитал қурилиш мислсиз кенг қулоч ёйди. 4 йил ичида 14,5 миллиард сўмлик капитал маблағлар ўзлаштирилди. Бу бутун саккизинчи беш йилликдагидан 750 миллион сўм кўпдир.

Ўтган йил топшириқларини бажаришда транспорт, алоқа, лойиҳа ва конструкторлик ташкилотлари коллективлари ҳам салмоқли ҳисса қўшдилар.

Партиямиз доно аграр сиёсати амалга оширилганлиги туфайли республика қишлоқ хўжалигида жиддий ўзгаришлар рўй берди. Маълумки, партиянинг бу аграр сиёсатига КПСС Марказий Комитетининг 1965 йил март Пленумида асос солинган эди.

Пахтачиликда янги жуда катта муваффақиятга эришилди. Ўзбекистон пахтакорлари 5 миллион 330 минг тонна «оқ олтин» етиштириб ва давлатга топшириб, чинакам меҳнат жасорати кўрсатдилар. Пахтачилик тарихида биринчи марта республика ҳар гектар ердан 30,8 центнердан ҳосил кўтарди.

Ўн район ҳар гектар ердан 40 центнердан ошириб пахта ҳосили олди, 8 район, 86 колхоз ва 35 совхоз беш йиллик планини тўрт йилда бажарди.

Пахта етиштиришни кўпайтиришга Қорақалпоғистон АССР ва барча областлар муносиб ҳисса қўшдилар. Катта ғалабага эришилганлиги муносабати билан уларнинг ҳаммаси КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг самимий, руҳлантирувчи табригига сазовор бўлдилар.

Қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳам юксалиб бормоқда. Сув танқислигига қарамай, ғаллакорлар, шоликорлар, сабзавоткорлар, боғбонлар ва соҳибкорлар, чорвачилик ходимлари ўз самарали меҳнатлари билан Ватанни хурсанд этдилар.

Республика халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларидаги муваффақиятлар энергетикларимиз ва сув хўжалиги ходимларимизнинг фидокорона меҳнати туфайли қўлга киритилди. Эришилган меҳнат ғалабасида шонли халқ зиёлиларимиз, бизнинг ажойиб хотин-қизларимиз ҳиссаси ҳам катта бўлди.

1974 йилнинг юксак марралари учун умумхалқ курашида аввалги йиллардагидек, коммунистлар ва комсомоллар авангардлик қилишди. КПСС ленинчи Марказий Комитети, унинг Сиёсий бюроси, шахсан КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг толмас, изчил ва собит қадам фаолияти ҳаммамизни ишимизнинг тантана қилишига катта ишонч туйғулари билан руҳлантириб турди.

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг республикамиз тараққиёти йўлидаги, совет кишиларининг фаровонлигини ошириш тўғрисидаги доимий оталарча ғамхўрлиги, саҳий ёрдами ва маслаҳатлари бизнинг кучимизга куч қўшиб, янги жасоратлар ва бунёдкорлик ишларига руҳлантириб турди.

Шуни қувонч билан таъкидлаш керакки, 1974 йил социалистик мусобақасида Тошкент область меҳнаткашлари илғорлар сафида борди. Пойтахт области саноат корхоналарининг коллективлари йиллик планни муддатидан илгари — 23 декабрда бажардилар. Йил якунларига кўра улар пландан ташқари 130 миллион сўмликка яқин саноат маҳсулотини реализация қилдилар. Меҳнат унумдорлиги бўйича план 102,1 процент бажарилди. Қурилиш ташкилотлари катта ҳажмдаги ишларни амалга оширдилар. Улар 717 миллион сўмлик капитал маблағларни ўзлаштирдилар ва қарийб ярим миллиард сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажардилар, натижада 750 минг квадрат метрга яқин турар-жой майдони, 25 минг ўқувчига мўлжаллаиган мактаблар, 5 миллион 680 минг ўринли мактабгача болалар муассасалари фойдаланишга топширилди.

Транспорт, алоқа, энергетика ташкилотларининг кўпчилиги қабул қилинган мажбуриятларни муваффақиятли бажардилар.

Социалистик мусобақа давомида областда кўпгина ватанпарварлик ташаббуслари билан чиққан кишилар туғилди. Уларнинг намунаси юз минглаб меҳнаткашларни зарбдор меҳнатга чорлади. Икки шахсий беш йилликни бажарган ва бажараётган Пелагея Рибченко, Анатолий Кабанов, Валентина Лошак, Вера Солдатова, Саид Раҳимов, Валентин Мамаев, Маҳмуд Мўйдинов, Ҳабибулла Абдужабборов, Дмитрий Зозулин, Мухтор Ҳабибуллаевлар шулар жумласидандир.

Илғор агротехника тўхтовсиз жорий этилганлиги, химиялаштириш ва механизация туфайли область қишлоқ хўжалиги янги катта муваффақиятларга эришди.

1974 йил Тошкент области 451,6 минг тонна пахта етиштирди ва давлатга сотди. Бу социалистик мажбуриятдагидан 31,6 минг тонна кўпдир. Ҳосилнинг қарийб тўртдан уч қисми машиналарда йиғиштириб олинди. Бу қимматбаҳо экиннинг ҳосилдорлиги гектар бошига 32,1 центнерни ташкил этди. Область, шунингдек, маккажўхори, қовун, тарвуз, чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш юзасидан социалистик мажбуриятларини ҳам анча ошириб бажарди.

1974 йили сабзавоткорлар ҳам жуда яхши ишладилар. Улар 343,5 минг тонна сабзавот тайёрладилар. Бу халқ хўжалик планида белгиланганидан 65,6 минг тонна кўпдир.

Бундай муваффақиятга эришишда пахта усталари, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши новаторларининг хизмати катта. Улар орасида Турсуной Охунова, Пошали Маҳмудов, Турдивой Абдусатторов, Таласбой Ғазотов, Чен Чир Сен, Сервер Усейнов, Абдулла Омонтоев, Тўрқора Раҳимбердиев, Қўчқор Қодиров, ғаллакорлар, сабзавоткорлар ва боғдорлардан Тамара Шоғиёсова, Сергей Пак, Карим Ашрапов, Файзи Миръазамов, Давид Сихворд, Родион Югайлар бор.

Фидокорона меҳнатингиз учун сизларга таъзим қиламиз ва таҳсинлар айтамиз, азиз ўртоқлар!

Ўзбекистон республикаси, Андижон, Самарқанд ва Тошкент областларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида энг юксак натижаларга эришганликлари учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан тақдирланиши, — деб давом этди ўртоқ Ш. Р. Рашидов, — ҳаммамиз учун катта шарафдир. Эришилган муваффақиятларнинг юксак баҳоланиши айни пайтда янада яхшироқ, самаралироқ ишлашга даъват этади.

КПСС Марказий Комитетининг 1974 йил декабрь Пленуми қарорлари, Леонид Ильич Брежнев сўзида айтилган қоида ва хулосалардан, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан руҳланган республика меҳнаткашлари 1975 йилни янги муваффақиятлар билан нишонлашга қатъий қарор қилганлар.

Саноат ходимлари маҳсулотни реализация қилиш ва энг муҳим буюмларнинг кўпчилигини реализация қилиш планини 20 декабрда бажаришга, пландан ташқари 500 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар.

Қурувчилар катта ҳажмдаги қурилиш-монтаж ишларини бажариш мажбуриятини олмоқдалар. Улар йиллик планни 29 декабрга бажаришни мўлжаллаётирлар.

Қишлоқ хўжалик илғорларининг республика кенгашида беш йилликнинг якунловчи йили учун янги юксак марралар белгилаб олинди. Бу йил биз 5 миллион 200 минг тонна пахта етиштириш мажбуриятини олдик. Камида 3 миллион тонна пахта ҳосили машиналар билан териб олинади. Биз пахтани индустриал методлар билан етиштириб, йиғиб олишимиз керак. Пахтачиликда фақат мана шу йўлгина узлуксиз ривожланишни таъминлайди. Бу йил республика дон ишлаб чиқаришни 2,5 миллион тоннага етказмоқчи, маккажўхори ва шолидан мўл ҳосил олинади. Чорвадорлар, сабзавоткорлар, боғдорлар, пиллачилар ва қишлоқ хўжалигининг бошқа ҳамма ходимлари юксак мажбуриятлар қабул қилдилар.

Тошкент области ва Тошкент шаҳри меҳнаткашлари ҳам 1975 йилда янги марраларни кўзламоқдалар. Улар саноат маҳсулоти реализация қилиш ҳажми ва муҳим буюмларнинг кўпчилигини ишлаб чиқариш давлат планини муддатидан илгари 25 декабрда бажаришга аҳд қилдилар. Саноат ишлаб чиқариши 1974 йилга нисбатан 10 процент ўсади, беш йиллик давомида эса 1,5 мартадан кўпроқ юксалади. Маҳсулотнинг таннархи топшириқдагига нисбатан 15 миллион сўм арзонлаштирилади, планга қўшимча 20 миллион сўмлик фойда олинади.

Қурилиш-монтаж ишлари йиллик плани 27 декабрда бажарилади, енгил ва озиқ-овқат саноати объектлари муддатидан илгари декабрь ойида фойдаланишга топширилади. Уй-жой қурилиши муддатидан илгари бажарилади, планга қўшимча 10 минг квадрат метр уй-жой майдони фойдаланишга топширилади.

Беш йилликнинг якунловчи йилида пахта ҳосилдорлигини 1,9 центнер ошириш ва ҳар гектардан 34 центнердан пахта йиғиб олиб, давлатга 430 минг тонна «оқ олтин» сотиш, ҳосилнинг 75 процентини машиналарда териб олиш мўлжалланмоқда. Ҳосилдорликни ошириш асосида дон, сабзавот, картошка, мева ва узум етиштириш ва тайёрлаш ҳам кўпайтирилади.

Тошкент области меҳнаткашлари 1974 йилда эришилган ютуқларни мустаҳкамлабгина қолмай, янги мажбуриятларни шараф билан бажарадилар, коммунизм қурилиши йўлида олға томон яна катта қадам қўядилар деб қатъий ишонч билдиришга руҳсат этгайсиз.

Муваффақиятларни муносиб равишда баҳолаш билан бирга биз республикада, шу жумладан Тошкент областида хўжалик фаолияти соҳасида жиддий камчиликлар мавжудлигини ҳам эътироф этамиз. Оқсаб келаётган, планни бажармаётган, сифатсиз маҳсулот бераётган, бир меёрда ишламаётган, қувватлардан яхши фойдаланмаётган корхоналар ҳали ҳам бор. Ўтган икки ой мобайнида қабул қилинган социалистик мажбуриятларга нисбатан қарийб 6 миллион сўмлик маҳсулот кам етказиб берилди. Биз қолоқ корхоналар бўлмаслигига эришишимиз керак.

Резервлардан тўлароқ фойдаланиш, план-топшириқларнигина эмас, социалистик мажбуриятларнинг ҳам бажарилишини таъминлашимиз, юқори сифатли маҳсулот тайёрлаб беришимиз керак.

Бу йил бизнинг қурилиш ва монтаж ташкилотларимиз олдида катта вазифалар турибди. Бир қатор объектлар бўйича илгари йўл қўйилган қолоқликларни бартараф этиб беш йиллик топшириқда мўлжалланган даражага етиб олишимиз керак. Кўзда тутилган барча қувватларни ўз вақтида ишга туширишга алоҳида эътибор бериш зарур. 1975 йили биз Тошкент областида 13.600 бош сигирга мўлжалланган 22 та сут комплекси қурилишини тугаллашимиз керак. Бу 1976 йилдаёқ сут ишлаб чиқаришни 15 минг тоннага кўпайтириш ёки 1975 йил планига нисбатан 15 процент ошириш имконини беради.

(Давоми 2-бетда)

ПОЙТАХТ ОБЛАСТИГА ИТТИФОҚ ВА РЕСПУБЛИКА БАЙРОҚЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

(Боши 1-бетда)

Сув хўжалиги қурилиши соҳасида катта программадаги ишлар амалга оширилиши керак. Тошкент шаҳри ва областдаги бошқа саноат марказлари аҳолиси тез кўпайиб бораётганлиги суғориладиган ерларда сабзавот, қовун-тарвуз, мева, узум етиштиришни кўпайтириш, чорвачиликни ривожлантириш учун озуқа бўладиган экинларни кескин кўпайтиришни тақозо этади. Тошкент области аҳолисининг картошкага эҳтиёжини тўла-тўкис қондириши керак. Бунинг учун Паркент ва «Хандам» каналлари, Оҳангарон сув омбори қурилишини тезлаштириш лозим. Бу қўшимча равишда қарийб 70 минг гектар янги ерларни суғориш имконини беради. Сув хўжалик ходимлари бу сафар ҳам қўйилган топшириқни муваффақиятли адо этадилар деб ишонамиз.

Қишлоқ хўжалигимизда кўпгина ҳал этилмаган масалалар бор. 1974 йили областдаги иккита колхоз пахта топшириш бўйича халқ хўжалик планини бажармади, 8 та хўжалик гектаридан 25 центнердан кам ҳосил олди. Бирқатор хўжаликларда пахта териш техникасидан ёмон фойдаланилди. Чорвачиликни, боғдорчилик ва узумчиликни ривожлантиришда жиддий камчиликлар юз берди.

Баҳорнинг дастлабки кунлари бошланди. Барча экиш техникасини, механизмларни, уруғлик фонднинг ҳолатини қанчалик шай қилиб қўйилганлигини яна бир бор текшириб кўриш керак. Алмашлаб экиладиган майдонларда беданн ва донни тез экиб олиш лозим. Кузги донни парвариш қилишни кучайтириш, қисқа муддатларда бороналашни ўтказиш ва экинларга озуқа беришни тугаллаш керак. Картошка ва эртаги сабзавот экишни тамомлаш, боғлар ва узумзорларда ишларни авж олдириб юбориш керак.

Бу йил республика маккажўхори етиштириш юзасидан юксак мажбуриятлар олди. Маккажўхорини экишга зарур бўлган техника ва уруғларни тўла ҳолда шайлигини таъминлаш, яхши майдонларни ажратиб бериш, бригадалар тузиш, уларни керакли техника ва ўғитлар билан таъминлаш зарур.

Чорва қишлови тугамоқда, биз энди ем-хашакдан рационал фойдаланиш ва қўзиларнинг нобуд бўлмаслиги устида жиддий қайғуришимиз керак.

Москваликлар ташаббуси бўйича мамлакатда 1975 йил 19 апрелда Бутуниттифоқ ленинча шанбаликни ўтказишга тайёргарлик кенг авж олиб кетди. Ҳеч шубҳа йўқки, коллективларнинг ҳаммаси Владимир Ильич туғилган куннинг 105 йиллигини зарбдор меҳнат билан нишонлайдилар.

25 февралдан меҳнаткашларнинг ташаббуси билан Тошкент шаҳрини кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ойлиги ўтказилмоқда. Бу ажойиб ташаббусдир. Уни республиканинг барча шаҳарлари ва аҳоли яшайдиган пунктларда кенг ёйиш керак.

9 майда биз Улуғ Ватан урушида совет халқи қозонган буюк Ғалабанинг 30 йиллигини нишонлаймиз. Бу кун ҳар бир совет кишиси хотираси учун муқаддасдир.

Бу йил беш йилликни якунлаймиз. Йилимизнинг якунлари билан биз Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XIX съезди ва КПССнинг XXV съездини кутиб оламиз.

Тошкент области меҳнаткашлари Ватаннинг юксак мукофотига фидокорона зарбдор меҳнат билан жавоб бериб коммунистик қурилишнинг ҳамма соҳаларида янги, улкан ютуқларга эришадилар деб қатъий ишонч билдиришга рухсат этгайсиз.

Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари **М. М. Мусахонов** ўз нутқида область экономикаси ва маданиятини ривожлантириш ҳақида доим ғамхўрлик қилаётганликлари, область ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, фан ва маданият ходимлари, барча меҳнаткашларининг меҳнатига юксак баҳо берганликлари учун жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига чин қалбдан миннатдорчилик билдирди.

— Сизларнинг номингиздан пахтачиликни ривожлантириш ва 1974 йил пахта ҳосилини йиғиб-териб олишнинг механизация даражасини юксалтиришда катта муваффақиятга эришганликлари учун Тошкент областига Қизил байроқлар берганлиги учун Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми, республика Министрлар Советига чин қалбдан миннатдорчилик изҳор қилишга рухсат этгайсизлар, ўртоқлар, — деди ўртоқ Мусахонов.

Шуни зўр қувонч билан қайд қиламизки, Ўрта Чирчиқ районн, областдаги 16 та корхона ва ташкилот, колхоз ва совхоз Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси ғолиби деб топилди ва улар КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроқлари билан мукофотланди. Қуйи Чирчиқ райони меҳнаткашлари пахтадан юқори ҳосил олганликлари учун, Юқори Чирчиқ, Оққўрғон, Бўка, Пискент, Ўрта Чирчиқ, Чиноз ва Қуйи Чирчиқ районлари эса пахта ҳосилини йиғиб-териб олишнинг механизация даражасини юксалтирганликлари учун республика Қизил байрокларини олишга муяссар бўлдилар.

Ўтган йили Тошкент области меҳнаткашлари эришган ютуқлар ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг фидокорона меҳнати натижасидир. Бу ютуқлар негизида партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларининг, давлат ва хўжалик аппарати барча звеноларининг кўп қиррали ташкилий-сиёсий фаолияти ётибди.

Жонажон Коммунистик партия, унинг ленинчи Марказий Комитети, Сиёсий бюроси, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Леонид Ильич Брежневнинг зўр ташкилотчилик ва илҳомбахш фаолияти ютуқларимиз гарови бўлмоқда.

Биз областимизни доим қўллаб-қувватлаётган, муттасил ғамхўрлик қилаётган ва ёрдам бераётган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматидан чексиз миннатдормиз.

Биз экономикани, маданият ва совет халқининг моддий фаровонлигини ривожлатиришда эришилга бу улкан ютуқлар тинч меҳнат, халқаро иқлим анча юмшаган шароитлардагина мумкин бўлганлигини яхши тушунамиз. Бу КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати, тинчлик учун буюк курашчи ўртоқ Л. И. Брежневнинг қатъийлик билан олиб бораётган ташқи сиёсий фаолияти натижасидир. Тошкент области меҳнаткашлари КПССнинг ташқи ва ички сиёсатини чуқур миннатдорчилик билан тўла қўллаб-қувватлайдилар.

Биз юксак мукофотларни қабул қилиб олар эканмиз, бу фақат областимиз меҳнаткашларининг хизматлари учун берилган баҳо эмас, балки бизга нисбатан билдирилган катта ишонч эканлигини яхши тушунамиз. Ватанимиз мукофотлари бизни зиммага олинган социалистик мажбуриятларни ва умуман беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун янада фидокорона, зўр куч-ғайрат сарфлаб меҳнат қилишга чорлайди. Шу йилнинг биринчи ойлариёқ заводлар, фабрикалар, қурилишларда колхозлар ва совхозлар далалари ва фермаларида зарбдор меҳнат билан нишонланди.

Область саноати шу йилнинг икки ойлик планини муваффақиятли бажарди. Пландагидан ташқари 24 миллион сўмликка яқин маҳсулот реализация қилинди. Саноат ишлаб чиқариши ҳажмининг ошиши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 11,9 процентни, меҳнат унумдорлигининг ортиши эса 8,2 процентни ташкил этди.

Лекин, ўтган икки ойдаги иш якунларини таҳлил қиларканмиз, зиммага олинган социалистик мажбуриятларининг сўзсиз бажарилишини таъминлаш учун ҳали кўп куч-ғайрат сарфлашимиз зарурлигини тан олишимиз керак. Тошкент, Олмалиқ, Чирчиқ шаҳарлари, Оҳангарон райони саноатчилари ҳали ўз мажбуриятлари даражасида ишламаяптилар, 8 саноат корхонаси эса ҳатто давлат плани топшириқларини бажаришнинг уддасидан чиқмади. Область қурилиш ташкилотлари эришган суръат ҳам талаб даражасида эмас.

Область колхозлари ва совхозлари бу йил чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш бўйича 1974 йилнинг шу давридаги кўрсаткичлардан анча олдин бормоқдалар. Давлатга 6 минг тоннага яқин гўшт, 14 минг тоннадан кўпроқ сут, 25.5 миллион дона тухум топширилди. Лекин бу етарли эмас. Январь-февраль ойларида мажбуриятдагига нисбатан сут 600 тонна, тухум 300 минг дона кам етказиб берилди.

Зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларимизни ҳар қандай шароитларда ҳам кун сайин, ой сайин бажармоғимиз даркор. Бу партия, хўжалик, жамоат ташкилотлари иши даражасини оширишни талаб этади. Бизнинг вазифамиз шу йилнинг ўтган икки ойидаги ишимиз якунларидан тегишли хулосалар чиқариб олиш, ҳозирги қарзнинг ўрнини тўлдириш, биринчи квартал ва 1975 йил социалистик мажбуриятларининг сўзсиз бажарилишини таъминлаш учун янада зўр ғайрат билан меҳнат қилишдан, мавжуд барча имкониятлардан оқилона фойдаланишдан иборатдир.

Бунинг учун бизда анчагина резервлар бор. Уларни қидириб топиш ва амалга ошириш йўллари ва воситалари партиямиз Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорида, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг шу Пленумдаги нутқида олдинга сурилган қоидалар ва хулосаларда, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатида аниқ, равшан кўрсатиб берилган. Бу тарихий ҳужжатларда партия ташкилотлари, барча меҳнаткашлар учун тўққизинчи беш йилликнинг сўнгги йили, совет халқининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабасининг 30 йиллиги нишонланадиган шонли юбилей йилидаги жанговар фаолият программаси белгиланган.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVII Пленумида ўртоқ Ш. Р. Рашидов докладида халқ хўжалигига раҳбарликни янада такомиллаштириш ва мавжуд камчиликларни бартараф этиш зарурлиги кўрсатиб ўтилди.

Меҳнат унумдорлигини бутун чоралар билан ошириш, асосий фондлардан тўлароқ фойдаланиш, технологияни такомиллаштириш, сарфланаётган капитал маблағларнинг ўрнини тезроқ қоплашга эришиш лозим.

Ҳар бир участка, цех, корхона ишининг самарадорлигини ошириш, фан-техника ютуқларини, меҳнатни ва бошқарувни ташкил этишнинг илғор усулларини жорий қилиш, ишлаб чиқариш қувватларини ўз вақтида ўзлаштириш шу куннинг асосий талабларидан биридир. Биз қолоқ корхоналар, қурилишларга алоҳида эътибор беришимиз керак.

Областимиз шароитида қишлоқ хўжалигини ривожлантиришдаги асосий йўналиш ҳамон ернинг ҳосилдорлигини муттасил ошира боришдан иборат бўлиб қолмоқда. Биз ҳар бир массив, ҳар бир гектар ер юксак ҳосил беришига эришишимиз керак. Ерларни планлаштиришни яхшилаш, ўғитдан, сув ресурсларидан максимал даражада самарали фойдаланиш, агротехниканинг энг янги усулларини кенг жорий қилиш лозим.

Биз чорвачиликни ривожлантириш, уни ихтисослаштириш ва марказлаштириш, чорванинг наслини яхшилаш, ем-хашак базасини янада мустаҳкамлаш, чорвачилик комплекслари қурилишини жадаллаштириш масалаларини доим диққат марказида тутишимиз зарур.

Қишлоқ, район, партия комитетлари, район ижроия комитетлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари кўклам экиш кампаниясини намунали ўтказишга барча меҳнаткашларни яхши уюштиришлари лозим. Биз март ойи мобайнида барча сабзавот ва ем-хашак экинларини экиб олишимиз, уруғ, тупроқ, техникани ва чигитни экишни ўз вақтида ҳамда сифатли ўтказиш учун кадрларни яхши тайёрлашимиз керак.

Коммунистик партия олдимизга қўйган улкан планларни муваффақиятли бажариш учун ташкилий-сиёсий ишлар даражасини оширишга, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари фаолиятини яхшилашга эришишимиз, ишчилар, колхозчилар ва хизматчиларнинг ишлаб чиқариш активлигини ҳар томонлама кучайтиришимиз уларнинг куч-ғайратини янги меҳнат муваффақиятларига сафарбар этишимиз лозим.

Социалистик мусобақа шундай муваффақиятга эришишнинг таъсирчан ва самарали воситасидир. Биз бундан буён ҳам уни ташкил этишни яхшилашимиз, ошкорлигини ривожлантиришимиз, меҳнат рақобатини, ижодий активликни кучайтиришимиз, илғор тажрибани оммалаштиришимиз керак.

Коммунистлар социалистик мусобақа, барча ватанпарварлик ташаббуслари, ҳамма янги ва прогрессив ҳаракатларнинг авангардида бўлишлари керак. Шаҳар ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари, сиёсий ва ташкилотчилик ишини ҳар томонлама кучайтиришлари, партия ва давлат интизомига риоя қилинишини кун сайин талаб этишлари, коллективларда меҳнат интизомининг аҳволи учун талабни кучайтиришлари лозим.

Пойтахт областимиз партия ташкилоти олдида турган катта вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш кўп жиҳатдан бутун идеология ишининг янада яхшиланишига, унинг самарадорлиги ҳар томонлама оширилишига боғлиқдир. Партия ташкилотларининг бутун иши биринчи навбатда саноат ва қишлоқ хўжалиги барча тармоқлари меҳнаткашларининг меҳнат ва социал активлигини янада оширишга қаратилмоғи керак.

Тошкент области ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, меҳнаткаш зиёлилари Ленин партиясининг улуғ ишига доим содиқ бўлиб қоладилар, билдирилган катта ишончни оқлайдилар ва Ватанимиз иқтисодий қудратини янада мустаҳкамлаш, Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди ва КПССнинг XXV съездини муносиб кутиб олиш учун бундан буён ҳам ҳормай-толмай меҳнат қиладилар, деб КПСС ленинчи Марказий Комитети, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетини ишонтиришга рухсат этгайсиз.

Йиғилишда шунингдек, В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи прокат цехининг мастери **Ш. Нуриддинов**, «Бўка» совхози **бригадири**, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **М. Ковалева**, Ўзбекистон халқ ёзувчиси **Назир Сафаров** ҳам сўзга чиқдилар.

Йиғилиш иштирокчилари баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитети, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга табрикнома юбордилар.

Область активи йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолари **С. Е. Белоножко, И. Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Н. Ж. Худойбердиев**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат **С. У. Султонова** иштирок этдилар.

ЗАРБДОР МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

◆ **ТОШКЕНТ темир-бетон буюмлари заводида коммунистик меҳнат зарбдори номи учун курашаётган кўплаб ишчиларни учратиш мумкин. К. Тошқўзиев (чапдан), И. Малаев, С. Тўраев, М. Ғалиев, М. Биковлар шулар жумласидан. Ишлаб чиқариш илғорлари бўлган бу бетончилар 2- формовка цехида меҳнат қилишади. Улар кундалик топшириқларини 130 процентга етказиб адо этишмоқда. (Пастда) қолиплаш цехининг умумий кўриниши.**

С. Маҳкамов фотолари.

АҲОЛИ ЭҲТИЁЖИГА ЯРАША

Партия ва ҳукуматимиз кейинги йилларда шаҳар аҳолисини кўплаб сабзавот, картошка, мева ва бошқа маҳсулотлар билан таъминлашни яхшилаш масалаларига алоҳида эътибор бермоқда. Бунда қишлоқ тайёрлов ходимларининг зиммасига катта вазифалар юклатилган. Улар колхоз ва совхозларда, аҳоли орасида мўл-кўл сабзавот маҳсулотларини тайёрлаб беришда алоҳида масъулият сезиб ишламоқдалар. Буни Ўрта Чирчиқ район тайёрлов контораси ходимларининг хизматидан ҳам кўрса бўлади.

Районимиз тайёрлов ходимлари планда белгиланган топшириқларни йилма-йил ортиғи билан адо этиб келяптилар. Айниқса, ўтган йили коллективимиз самарали меҳнат қилди. 1974 йилнинг 1 ноябрига қадар йиллик тайёрлов ва аҳолидан барча қишлоқ хўжалик маҳсулотлари турларини сотиб олиш плани ҳамда мажбурияти ортиғи билан бажарилди. Пландан ташқари савдо ташкилотларига, шунингдек, саноат ташкилотларига 500 минг сўмликдан ортиқ қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва хом ашё тайёрлаб берилди. Молия-хўжалик бўйича ҳам барча планлар адо этилди. Хусусан, аҳолидан сабзавот сотиб олиш йиллик плани 239 процент, полиз — 100, мева — 199,7, тухум — 204,6, жун — 128 процент бажарилди. Тери хом ашёсининг барча турлари бўйича план 103, момиқ, мўйна хом ашёси бўйича 106 процент уддаланди.

Албатта, бундай кўрсаткичларга эришишнинг ўзи бўлгани йўқ. Тайёрлов ходимлари орасида социалистик мусобақанинг йўлга қўйилиши, планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги тартибига ўтилиши туфайли шундай ютуқлар қўлга киритилди. Натижада район аҳолисига 700 тонна гўшт, 400 тонна сабзавот сотишга муваффақ бўлдик.

Ўртачирчиқлик тайёрлов ходимлари қардош республикалар олдида ўзларининг интернационал бурчларини адо этиб, мамлакатнинг саноат марказларига 5 минг тонна сабзавот, 4 минг тонна полиз маҳсулотлари юбордилар. Беш йилликнинг тўрт йили ичида тайёрлов обороти ҳажми 30 процент ўсди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг асосий турлари бўйича харид топшириғи 2 баравар ортиғи билан бажарилди.

Маҳсулотларни тўғри қабул қилиб олиш ва уларни сақлашнинг тартибларига риоя қилингани туфайли ўтган йиллардагига нисбатан исрофгарчилик камайди. Тайёрлов контораларининг моддий-техника базаси ҳам тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Иккинчи хом ашёни қабул қилиш ва дастлабки қайта ишлов бериш бўйича база қуриб битказилди. Колхозчилардан ва совхоз ишчиларидан қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ортиқча қисмини сотиб олиш учун қўшимча қабул пунктлар ташкил этилмоқда. Район тайёрлов ходимларининг муваффақиятлари ҳақида фикр юритар эканмиз, Н. Бахтиёров, Т. Нурғалиев, З. Ямолиддинов сингари беш йилликни тўрт йилдаёқ ортиғи билан адо этган тайёрлов ходимларининг номини алоҳида таъкидлашни истар эдик.

Бугунги кунда эришган ютуқларимиз ўртачирчиқлик тайёрлов ходимлари учун чегара эмас. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан коллективимиз янада тадбиркорликни ошириб аҳолини сабзавот, картошка ва бошқа маҳсулотлар билан таъминлашни яхшилаш учун курашаверади. Районимиз тайёрлов ходимлари йиллик планни белгиланган муддатидан 10 кун илгари бажаришга аҳд қилдилар.

С. ШАИМОВ,
Ўрта Чирчиқ район тайёрлов конторасининг директори.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИЛҒОРЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

1974 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш бўйича Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари ҳамда халқ хўжалик планлари ва зиммага олинган мажбуриятларни бажаришда кўрсатган шарафли меҳнати учун **мукофотлансин:**

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Нормалиева Рихси — Бўстонлиқ районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозининг колхозчиси.

Нурмуҳамедов Қўчқор — Оҳангарон районидаги «Оҳангарон» совхози касаба союзи ишчилар комитетининг раиси.

О Черсу — Юқори Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхозининг гидротехниги.

Оспанова Улбўсин — Бўстонлиқ районидаги Карл Маркс номли колхозининг ипакчиси.

Отахўжаева Минаввар — Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг сут соғувчиси.

Позилов Абдуҳолиқ — Бўстонлиқ районидаги Жданов номли колхозининг бош чўпони.

Пайшанов Рихсивой — Калинин районидаги Куйбишев номли колхозининг тракторчиси.

Пак Син Ен — Пискент районидаги 2-«Пискент» совхозининг бригадири.

Патилицин Иван Иванович — Оҳангарон районидаги «Олмалиқ» совхозининг тракторчиси.

Пўлатов Ориф — Калинин районидаги Қорасув совхозининг звено бошлиғи.

(Боши газетамизнинг 11-март сонида).

Пўлатов Эргаш — Бекобод районидаги Ленин номли колхозининг механизатори.

Раимқулова Ҳадича — Орджоникидзе районидаги «Химик» совхозининг паррандачиси.

Растрогина Валентина Степановна — Оққўрғон районидаги 1-«Оққўрғон» совхозининг ишчиси.

Раҳматов Тўлқин — Янгийўл районидаги Ҳ. Турсунқулов номли колхозининг звено бошлиғи.

Раҳматуллаев Саъди — Калинин районидаги Ильич номли колхоз раиси.

Сатторов Эрмамат — Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозининг колхозчиси.

Сафаров Дуйсабек — Қуйи Чирчиқ районидаги Киров номли колхозининг бош агрономи.

Сулаймонова Зение — Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг ишчиси.

Суяров Раҳмон — Бўка районидаги Мичурин номли колхоз тракторчиси.

Тасболтаев Саден — Бўстонлиқ районидаги «Хожикент» совхозининг бригадири.

Тошев Усмон — Пискент районидаги Охунбобоев номли колхозининг бригадири.

Тошев Беккул — Бўстонлиқ районидаги Фрунзе номли колхозининг тракторчиси.

Толибоев Тиркаш — Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхозининг молбоқари.

Тўхтарова Роза — Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон» колхозининг колхозчиси.

Тошбоев Маматмурод — Бекобод районидаги Навоий номли колхоз бригадири.

Тўрахўжаев Муллажон — Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси.

Турсунқулов Қодир — Бўка районидаги «Кўкорол» совхозининг звено бошлиғи.

Умарова Ҳикоят — Оққўрғон районидаги Карл Маркс номли колхозининг колхозчиси.

Урозбоқов Карим — Бекобод районидаги 3-«Далварзин» совхозининг ишчиси.

Усмонов Ҳалил — Пискент районидаги 2-«Пискент» совхозининг бригадири.

Ҳожираҳимов Собиржон — Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозининг ишчиси.

Ҳайдаров Амир — Оққўрғон районидаги «Озод» колхозининг колхозчиси.

Ҳайитов Умирбой — Юқори Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхозининг колхозчиси.

Ҳакимов Қосим — Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозининг звено бошлиғи.

Ҳидирова Зайнаб — Калинин районидаги «Тошкент» совхозининг сут соғувчиси.

Худойбердиев Зиёдулла — Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхозининг тракторчиси.

Чжен Дай-Гир — Қуйи Чирчиқ районидаги Энгельс номли колхозининг колхозчиси.

Шегай Михаил — Меҳнаткашлар депутатлари Қуйи Чирчиқ район Совети ижроия комитети қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи.

Шим Валентин — Юқори Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхозининг тракторчиси.

Ширинов Баттол — Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг бригадири.

Шукуров Расул — Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг бригадири.

Эргашев Абдураим — Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг бригадири.

Йўлдошев Дароб — Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг звено бошлиғи.

Йўлдошева Орзиной — Калинин районидаги Карл Маркс номли колхозининг сут соғувчиси.

Юсупалиев Тожихўжа — Калинин районидаги Ильич номли колхозининг бригадири.

Ёрқулов Беркин — Чиноз районидаги партия XXIV съезди номли совхозининг бригадири.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Абдуазимов Абдилазиз — Калинин районидаги Навоий номли колхозининг бригадири.

Абдиев Иброҳим — суғориш системалари Бўка район бошқармасининг бошлиғи.

Абдимўминова Райҳон — Оҳангарон районидаги «Оҳангарон» совхозининг сут соғувчиси.

Абдуқодирова Зуҳра — Орджоникидзе районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг колхозчиси.

Абдукаримов Шокир — Янгийўл районидаги Ленин номли колхозининг бригадири.

Абдуллаев Мутал — Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхоз раиси.

Абдуллаев Турсунали — Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхозининг бош зоотехниги.

Абдуллаева Мавжуда — Юқори Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхозининг колхозчиси.

Абдураимов Қаҳҳор — Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг бригадири.

Абдураҳимова Баҳри — Калинин районидаги «Тошкент» совхозининг бузоқбоқари.

Абдураҳмонова Ширингул — Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз ишчиси.

Обидов Тошкенбой — Янгийўл районидаги Ҳ. Турсунқулов номли колхозининг звено бошлиғи.

Авазов Нишонали — Янгийўл районидаги Ленин номли колхозининг раиси.

Оғабоев Пирали — Чиноз районидаги «Москва» колхозининг механизатори.

Одилов Ғафур Абдуллаевич — Калинин районидаги «Келес» совхозининг директори.

Айметдинов Рашид Қодирович — «Узсельхозтехника» Пискент район бирлашмасининг бош инженери.

Олимова Робия — Бекобод районидаги Дзержинский номли колхозининг сут соғувчиси.

Ануфриева Римма Михайловна — Тошкент қишлоқ хўжалик институти Киров номли ўқув хўжалигининг бригадири, Ўрта Чирчиқ райони.

Орипбоева Гулан — Бўка районидаги Карл Маркс номли колхозининг колхозчиси.

Ортиқалиева Салима — Янгийўл районидаги Ленин номли колхозининг колхозчиси.

Ортиқхўжаев Турсунбой — меҳнаткашлар депутатлари Янгийўл район Совети ижроия комитетининг раиси.

Асқаралиев Абдали — Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхозининг тракторчиси.

Аҳметов Пармон — Пискент районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» колхозининг бригадири.

Аҳмедова Гулқиз — Бўстонлиқ районидаги «Қизилту» колхозининг ипакчиси.

(Давоми бор).

УЛКАН РЕЖАЛАР

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан Чиноз районидаги Жамбул номли қўйчилик совхози чорвадорлари юксак мажбурият олиб, астойдил меҳнат қилмоқдалар. Ана шулар ҳақида совхоз директори Р. Саъдуллаев бундай дейди:

— Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида совхозимиз коллективи ўз зиммасига 100 бош совлиқдан 110 тадан қўзи олиш, чорва туёғини 60 минг бошга етказиш, минг центнер жун тайёрлаш мажбуриятини қабул қилди. Чўпонлар учун 10 та типовой уй, 10 та типовой отар қурилади. 3 минг тонна ғалла етиштириш, гўштга топшириладиган қўйларнинг тирик вазни ўртача 50 килограммга етказилади. 57 километр масофага водопровод қурилади, 50 километрли йўлга асфальт ётқизилади.

Б. ТУРДИЕВ,
М. КОМИЛОВ.

КАФЕДРАЛАР—КЎРГАЗМАДА

Олий ўқув юртларида ўқитишни илмий ташкил этиш юзасидан ҳали кўп иш қилиниши лозим. Бу борада дастлабки тадқиқотлар ва социологик кузатишлар олиб борилди.

Тошкент Давлат университетининг ўқув жараёнини илмий ташкил этиш кафедраси тўпланган тажрибаларни умумлаштиришга киришди. Геология факультети минералогия кафедрасида ҳам яхши тадбирлар амалга оширилди.

Иккала кафедра кузатишлари ижобий баҳо олди. Бу ишда фаол қатнашган ўқитувчилар Москвадаги Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг қатнашчилари этиб тайинланди.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ИОРДАНИЯДА БЎЛГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов бошчилигидаги СССР Олий Совети делегацияси Иордания миллат мажлисининг таклифига биноан 3 мартдан 10 мартгача расмий дўстона визит билан Иорданияда бўлди.

Шу визит давомида делегацияни Иордания короли Хусайн бен Талал, шунингдек валиаҳд шаҳзода Ҳасан ва Бош министр Зайд Рифаи қабул қилди.

Делегация сенат раиси Бахжат Тальхуни билан учрашди ва суҳбатлашди ҳамда Иордания миллат мажлиси биносида бир қанча сенаторлар билан учрашди.

Делегация маданият ва информация министри Салоҳ Абду Зайд билан, туризм ва қадимий ёдгорликлар министри Ғолиб Баракат билан, ташқи ишлар давлат министри Содиқ Шираа билан учрашди.

Мана шу учрашувлар чоғида ҳар иккала мамлакат ҳаётининг ва фаолиятининг турли жиҳатлари билан танишиб чиқиш мақсадида дўстона суҳбатлар бўлди. Совет Иттифоқи билан Иордания Хошимийлар короллиги ўртасида дўстона муносабатлар ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш масалалари муҳокама қилинди.

Делегация Иорданияда бўлган чоғида бир қанча саноат корхоналарини ва илмий муассасаларни, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш марказларини бориб кўрди, мамлакатнинг турли соҳаларида эришган муваффақиятлари билан танишиб чиқди. Делегация Иордания университетида, Хусайн номли госпиталда бўлиб, Жераш, Петру ва Ақабга танишиб чиқиш мақсадида сафар қилди. Делегация шу сафари чоғида савдо-сотиқ доираларининг, ишчилар касаба союзларининг вакиллари билан, фермерлар билан, Иордания жамоатчилиги намояндалари, Иордания-Совет дўстлиги жамияти аъзолари билан учрашди. Делегация, шунингдек, Иордан дарёси водийсидаги баъзи олдинги позицияларни бориб кўрди.

Давлат ва жамоат арбоблари билан, Миллат мажлиси аъзолари билан рўй-рост дўстона вазиятда ўтган учрашув давомида ҳар иккала мамлакат халқларининг ҳаёти, СССР билан Иордания қонун чиқарувчи органларининг фаолияти тўғрисида томонлар бир-бирларига ахборот бердилар. Шунингдек ҳар иккала мамлакат парламентлари учун қизиқарли бўлган масалалар ва улар ўртасидаги алоқани мустаҳкамлаш йўллари муҳокама қилинди. Томонлар СССР билан Иордания ўртасида делегацияларни айрбошлашни давом эттириш йўли билан, шунингдек парламентлараро иттифоқда ҳамда бошқа тегишли халқаро ташкилотларда ҳаракатларни мувофиқлаштириш йўли билан парламентлар ўртасидаги алоқани кенгайтиришга интилажакларини билдирдилар.

Томонлар муҳим халқаро проблемалар хусусида ва аввало Яқин Шарқдаги ҳозирги аҳволга доир масалалар тўғрисида фикрлашиб олдилар. Томонлар шу районда Исроил қўшинларини 1967 йилда босиб олган барча территориялардан, шу жумладан Қуддуснинг араблар яшайдиган қисмидан тамомила чиқариб юбориш ва фаластинлик араб халқининг миллий муддаоларига мувофиқ равишда уларнинг қонуний ҳуқуқларини таъминлаш асосидагина адолатли ва мустаҳкам тинчлик барқарор қилиш мумкин эканлигини таъкидлаб ўтдилар.

СССР Олий Совети делегацияси Иордания халқининг Исроил агрессиясига қарши олиб бораётган курашига юксак баҳо берди. Делегация Исроилнинг 1967 йилда босиб олган Қуддус шаҳрининг араблар яшайдиган қисми статусини ва қиёфасини ўзгартиришга қаратилган ғайри қонуний ҳаракатларини, уни аннексия қилиш йўлидаги уринишларини кескин қоралади.

Томонлар Бирлашган Миллатлар Ташкилоти хавфсизлик кенгашининг 1967 йил 22 ноябрдаги 242- ва 1973 йил 22 октябрдаги 338-резолюцияларини бажариш зарур эканлигини таъкидлаб ўтди. Совет делегацияси шу билан бирга Яқин Шарқ масаласи юзасидан барча манфаатдор томонлар иштирокида жуда яқин вақт ичида Женева сулҳ конференциясининг ўз ишини қайтадан бошлаб юбориши шу районда адолатли ва мустаҳкам тинчликни барқарор қилишда муҳим роль ўйнаши кераклигини таъкидлади.

Томонлар араб давлатлари бошлиқларининг Работда бўлиб ўтган кенгашида қабул қилинган қарорлар Исроил оккупациясини тугатиш, Яқин Шарқдаги низони бартараф этишга эришиш ва шу районда адолатли ҳамда доимий тинчликни барқарор қилиш учун курашда араб давлатлари ва халқларининг ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш учун муҳим эканлигини уқтириб ўтдилар.

Совет томони СССРнинг араб мамлакатлари билан дўстлик ва ҳамкорликни тобора мустаҳкамлашдан иборат йўли ўзгармас ва изчил йўл эканлигини таъкидлади, арабларнинг адолатли ишини, уларнинг Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш йўлидаги курашини тўла равишда қўллаб-қувватлашини билдирди.

Томонлар Совет — Иордания муносабатларини ривожлантиришга ҳар икки томон ҳам интилажагини ва шу муносабатларни кенгайтириш ва мустаҳкамлаш учун янада куч-ғайрат сарфлашга умид боғлаганликларини изҳор этдилар.

Совет делегацияси Иорданияда бўлган чоғида расмий кишилар томонидан ҳам, мамлакат аҳолиси томонидан ҳам кўрсатилган меҳмондўстлик учун ўзининг миннатдорчилигини ва ташаккурини изҳор этди.

Иордания томони дўстона совет делегациясининг визитидан ғоят мамнун эканлигини ва бундай дўстона визитлар давом эттирилишига умидвор эканлигини билдирди.

СССР Олий Совети делегацияси Иордания миллат мажлиси делегациясининг Иордания томони учун мақбул бўлган вақтда Совет Иттифоқига келиши тўғрисидаги таклифни сенат раисига топширди. Бу таклиф миннатдорчилик билан қабул қилинди.

А. АБЛЯКИМОВ бирнеча йиллардан бери Тошкент трактор заводида йиғувчи слесарь бўлиб ишлаб келмоқда. Бу зарбдор ишчи ишлаб чиқариш топшириқларини мунтазам равишда 120—150 процентга етказиб бажараяпти. Суратда: Н. Аблякимов иш устида.

В. Молғачёв фотоси.

ҚИССАЧИЛИГИМИЗДАГИ ҲАЁТИЙЛИК ВА АКТИВЛИК

1974 ЙИЛ ПРОЗА ЖАНРИ НУҚТАИ НАЗАРИДАН

1974 йил проза жанри нуқтаи назаридан серҳосил йиллардан бўлди. Китобхонларга манзур бўладиган қатор очерк ва ҳикоялар, шунингдек романлар пайдо бўлди. Менинг назаримда, ўтган йили прозамизда қисса жанри унинг бошқа турлари ичида ўзининг активлиги, ҳозиржавоблиги билан кўзга ташланаяпти.

Қиссачиларимиз ҳаёт ҳақида, ундаги зиддиятлар, яхшилик ва ёмонлик ораларидаги кураш ҳақида кўпроқ ва чуқурроқ ўйлаётганга, бу борадаги фикр ва мулоҳазаларини активроқ ўртага ташлаётганга ўхшайди. Хусусан, уларни консерватор раҳбарлар билан ёш кучлар орасидаги зиддият ва мустақил ҳаёт йўли учун курашадиган ёшлар жасорати, уларнинг ҳарактер хусусиятлари қизиқтиради. Бундай ҳолларда улар турғунлик, ўзбошимчалик, мешчан табиатликларга қарши нафрат уйғотадилар. Бу жиҳатдан «Шарқ Юлдузи» журналида эълон қилинган икки қисса — Турғун Пўлатнинг «Ичкуёв» («Шарқ Юлдузи» 1-сон), Фарҳод Мусажоновнинг «Сунбула» («Шарқ Юлдузи» 5 — 6-сонлар) номли қиссалари характерлидир.

Бу икки қиссада маълум бир муштараклик ҳам бор: ҳар иккала қиссанинг қаҳрамонлари бир хил соҳанинг одамлари — журналистлар. Иккала қиссадаги журналистлар касблари туфайли ҳаётга шунчаки назар ташлайдиган шахслар эмас, улар ҳаётнинг зиддиятли томонларини ўз бошларидан ўтказган, консерватив кучлар билан кураш олиб борган, ҳаётнинг яхши томонлари қадрига етадиган шахслардир. Бошқача қилиб айтганда, улар асар учун ҳаётдан қаҳрамон излаган журналистлар эмас, балки ўзлари қаҳрамондирлар.

Турғун Пўлатнинг «Ичкуёв»ида асар қаҳрамони Ўринбой область газетасида ишлайдиган журналист, ҳақиқатгўйлигидан ҳаётнинг кўпгина қарама-қаршиликларига дуч келади. У табиатан гражданлик ҳисси билан тўлиб-тошган ҳаётининг моҳияти турмушда учраб турадиган камчиликларга қарши курашда, деб биладиган актив шахс. Курашларда у билвосита йўллар ахтармайди, бевосита ўзини жангга уради, оғир ва мураккаб воқеалар оқимига тушиб қолади.

«Сунбула»нинг қаҳрамони «Ичкуёв» қаҳрамонига нисбатан кичикроқ масштабдаги журналист. Ўринбой ўзи ишлаётган областнинг миқёсида, яъни кенгроқ планда ҳаёт зиддиятликлари билан тўқнашади. «Сунбула»нинг қаҳрамони Аҳмад Абдукаримов эса ҳали ёш, тажрибаси кам, унинг устига у ҳаракат қиладиган ҳаёт доираси ҳам бироз тор — журнал редакцияси. Асар қаҳрамони — ёш журналист турғунлашиб, ҳаётдан орқада қолган бўлим мудирининг халтура ва нопок ишларига, унга нисбатан ўзининг инсонийлик, гражданлик руҳидаги фазилатлари, илм ва билимлари туфайли қарши туради ва ҳар қанча тазйиқ бўлмасин, у ўзининг ҳаёт принципларидан чекинолмайди.

Қиссалардаги зиддият фақат шулар билан чекланган эмас. «Ичкуёв»да ҳам «Сунбула»да ҳам асосий зиддиятни тўлдирадиган, унинг ечимини яна ҳам маънодорроқ қиладиган бошқа йўналишлар бор. «Сунбула»да ёзувчи ҳаётимизда учраб турадиган мешчантабиат кишиларга муносабат билдиради. Ёш қаҳрамон ҳаётда йўл излаш, унга эришиш билан банд. Уйда эса севишиб ҳаёт қуришган рафиқаси кўпроқ шахсий осойишталикни, бойлик орттиришни ўйлайди, эрини бу ишда фаолиятсизликда айблаб таъналар қилади. Мешчанликка мойил аёл учун ўрнак бўларлик образ ҳам бор. Бу — Аҳмад Абдукаримовнинг дўсти Асад. Асад ўз характер хусусиятлари билан асар қаҳрамонига бутунлай зид. У енгил ҳаётга ўрганган, унинг ўй ва орзулари — бажараётган иши билан эмас, балки бойлик орттириш, мол-дунё йиғиш билан чекланиб қолган.

Қаҳрамон ҳаракат қилган муҳит «Ичкуёв»да бундан мураккаб. «Сунбула»да автор бугунги кун воқеаларини акс эттиради. «Ичкуёв»да Турғун Пўлат бироз ўтмишга 50 йиллар воқеликларига мурожаат қилади. Асар қаҳрамони бошда банка ходими, кейин журналист. Бу икки соҳада ҳам Ўринбой ҳаётнинг моддий ва маънавий томонлари билан яқиндан таниш бўлади. Катта масштабдаги юлғич ва фирибгарлар молия корхоналаридан фойдаланиб ўзларининг қабиҳ операцияларини амалга оширадилар. Ҳаёт уни шундай бир вазиятга олиб бориб қўядики, у юлғич ва фирибгарларга воситачи бўлиб қолганини ўзи ҳам сезмай қолади. Ҳаёт уни оилавий жиҳатдан ҳам бу фирибгарларга олиб бориб боғлади. Фирибгарларнинг энг зўрига ичкуёв бўлиб тушди. Бу юлғичларнинг ҳаётини ичидан туриб кўришга имконият беради. Кўрадию, бироқ ҳаётимизга ёт бўлган бу воқеалар уни гангитиб қўяди, бироз вақт у ўзининг ҳаётда қадам ташлаётган одам сифатида эмас, балки узундан-узоқ туш кўраётгандек ҳис қилади. Бироқ туши узоқ давом этмади, у уйғонди. Уйғонди-да, унинг дилида, ақли ва идрокида инсонийлик ҳисси, гражданлик ва коммунистик бурчи ишга тушади, аста-секин бу юлғич ва фирибгарликларга қарши туғён кўтара бошлади.

Ёзувчи асардаги драматизмни кучайтириш учун муҳитни қаҳрамон характерига нисбатан оғирлаштириб юборганга ўхшайди. Ўринбой иккита фирибгар юлғичлар исканжаси орасига тушади. Улардан бири «Облзаготскот»нинг мудири Зариф Аҳмедов, иккинчиси «Ҳосилот» колхозининг раиси Юсуфали Ҳамроалиев. Унинг устига Ўринбой Зариф Аҳмедовга ичкуёв. Ёзувчи булар билан қаноатланмайди. Нимагадир Зариф Аҳмедовлар, Ҳамроалиевлар сафини кенгайтириб юборади. Бутун воқеа давомида, Ўринбойга хайрихоҳлик билдирадиган бирон жонли инсон йўқ. Кураш майдонида ёзувчининг ўзи-ю, унинг қаҳрамони. Тўғри, асарда Ўринбойни тушунадиган бир образ — Матлуба бор. Асарнинг ечими ҳам яратилган воқеа тобига монанд кўринмайди. Асар қаҳрамони ўз кучи, ғайрати, илми ва зеҳни билан муҳитни ёриб чиқмайди, қаҳрамон ғалабаси тасодифдан учраб қолган марказий газета мухбирларидан бирининг у ҳақда ташкил қилган мақоласи асосида рўй беради. Ҳар ҳолда, ёзувчи муҳитни бу даражада оғирлаштирмаслиги, уни «бузилмас қалъага» айлантирмаслиги керак эди. Ҳамон шу ишни қилдими, қаҳрамонга бу муҳитни ёриб чиқишга қодир куч ва ирода бериш зарур эди. Шундай қилинганда «Ичкуёв» бадиий жиҳатдан яна ҳам бақувват бўлиб, прозамизнинг мукаммал асарларидан бири бўлиб қолар эди. Афсус, бу истеъдодли ёзувчимизнинг ҳаёти чўққиларга интилаётган бир пайтда тўхтади.

«Сунбула» билан «Ичкуёв»да масаланинг ечимлари ҳар хил бўлса ҳам, йўналиш бир — муҳит билан юксак идеалли қаҳрамон ораларидаги зиддиятдир. Мақсуд Қориевнинг «Афросиёб гўзали», «Шарқ Юлдузи» (7-сон) қиссасида ҳам муҳит мураккаблиги ва бу мураккабликда қаҳрамон тақдирининг тасвирини кўрамиз.

Маълумки, муҳит мураккаблиги билан қаҳрамон ораларидаги зиддият ўз ўзидан пайдо бўла бермайди. Маълум бир идеалда иш кўрадиган қаҳрамонларгина ўша идеалга тўғри келмайдиган муҳит мураккаблигига зид келиши мумкин. «Афросиёб гўзали»нинг бош қаҳрамони Рашид муҳит мураккаблиги билан зид келган қаҳрамонлардан. У узоқ вақтлар бутун республикамиз ҳаёти учун муҳим бўлган бир мураккаб ғоя — янги, борларидан серунум пахта териш машинасини ихтиро қилиш ғояси билан банд бўлиб юради. Бу машинани ихтиро қилиниши пахтакор деҳқонларнинг ишини бир неча баробар енгиллаштириши керак. Энг муҳими, у пахтани горизонтал шпинделлар билан терадиган бўлгани учун, дефолиация қилиш ташвишларидан холос қилиши керак. Ҳақиқатан ҳам масала ниҳоятда муҳим. Ҳамма муҳим масалалар сингари мураккаб. Муҳим ва мураккаб масала доим мураккаб вазият туғдиради. Ақл бовар қилмайдиган ишлар доим унга қарши турадиган, баъзан бетараф қоладиган, баъзан эса кузатиб туриб, унга шерик бўлишни ният қиладиган шахслар юзага чиқаради. Қиссада вазият худди шу шаклда берилади.

Ёш инженер Рашид бу ғояни амалга оширишда кўпгина қаршиликларга учрайди, ҳар хил манфаатлар, ҳар хил характерли шахслар билан дуч келади, тўқнашади. Бу тўқнашувларда биз Рашидни ўз ишига муҳаббат билан қарайдиган, ватан олдидаги бурчини тўла англаган ёш мутахассис равишда кўрамиз. Масалани шу тарзда қўйиш, бу масалага яраша вазият яратиш ва бу вазиятда қаҳрамон образининг фазилатларини кўрсатиш жиҳатдан «Афросиёб гўзали» кейинги пайтларда яратилган ҳеч бир асардан кам эмас. Бироқ, бу қиссанинг бир неча моментлари борки, улар ҳақида ўйлаб кўриш керак бўлади.

Асардаги Рашид севгилиси Дилафруз образи билан боғлиқ. Шундай қарасангиз бу икки ёш орасидаги муҳаббат анча самимий, реал тасвирланганга ўхшайди. Қиссада ёшларнинг дилини қувонтирадиган, уларни гўзаллик сари интилтирадиган кўпгина манзаралар яратилган. Бироқ кўпгина ўринни эгаллаган бу лирик линия асардаги умум конфликт, композицион бирлик нуқтаи назаридан маълум бир ғоявий мақсадга бўйсундирилмагандек кўринади. Ўрин жиҳатдан, уларнинг бири Тошкентда, иккинчиси Самарқандда бўлиши ҳам бирор бадиий мақсад асосида яратилганга ўхшамайди.

Қиссада воқеалар деталлаштирилган шаклда тасвирланмайди, гўё автор қаёққадир шошаётгандек, дарров айтмоқчи бўлган гапини айтиб, ўз ишига кетмокчи бўлиб тургандек сезилади. Деталлаштирилган тасвирнинг камлиги воқеаларни кенгайтиради, кенгайтирилган воқеалар эса асарда деталларнинг кам ишлатилишига олиб келади. Шу йўсинда воқеаларни яққол бериш ўрнига воқеалар бироз жўн ҳикоя қилинади.

Мақсуд Қориевнинг баъзи бир асарлари, хусусан баъзи ҳикоялари шуни кўрсатадики, у ижод учун меҳнат қилиш ва доим машқ билан банд бўлиш, изланишлар олиб боришга эринмайдиган авторлардан.

Эргаш Раимовнинг «Ажаб қишлоқ қиссаси» («Шарқ юлдузи» 2-3-сони) болалар ҳаётига бағишланади. Асар ўзининг услуб жиҳатдан Худойберди Тўхтабоевнинг «Сариқ дев...» романига ўхшаб кетади. «Сариқ дев...»дан кейин яратилган бу қисса ўзбек болалар адабиётида янги тенденциянинг ривожланаётганидан далолат беради. Илгари болалар ҳаётига бағишланган назмий ва насрий асарларда ҳаётни кўпроқ силлиқ, реал зиддиятлардан ҳоли қилиб кўрсатиш устун турар эди. Бу икки асар, баъзи ўринларда манзаралар фантастик планда берилишига қарамасдан, китобхонни болаларнинг реал ҳаёти зиддиятликларда ёш қаҳрамонларимизнинг ички дунёси, ҳаётга қарашлари, уларнинг ўсиш ва улғайишида катталарга боғлиқ бўлган баъзи бир масалалар қўйилади.

Биз мамлакатимизда йўлга қўйилган ўн йиллик мажбурий таълим билан фахрланамиз. Дарҳақиқат, бу иш фахрланишга арзийдиган иш. Бироқ, бу соҳада ҳам иш доим осонгина кўчавермайди. Бу соҳада жонбозлик кўрсатаётган педагогларимиз баъзан қийинчиликларга дуч келади. Бундан ташқари ҳамма педагоглар ҳам бир хил савияда эмас, уларнинг ҳаммаси ҳам совет педагогикаси яратган қоида-қонунларга бир хилда бўйсуниб, унинг интизомига бир хилда риоя қилавермайди. Эргаш Раимов «Ажаб қишлоқ қиссаси»да масаланинг шу томонига эътибор беради.

Асар қаҳрамонлари, хусусан улар ичида ажралиб турган «Шумоёқ» лақабли Саид қишлоқнинг шўх болаларидан. Баъзи бир болалар яхши ўқиши, интизомли бўлиши учун ўртача эътиборни талаб қилса, шу хилдаги эътибор билан Саидга ўхшаганларнинг яхши ўқишини ва фойдали киши бўлиб етишиб чиқишини таъмин қилиш мумкин эмас. Саид ўқийдиган мактаб директори эса фақат ҳаммага бир хил нормадаги эътибору, бир хилдаги талабчанлик билан қарайдиган, бироз кўпроқ эътибор талаб ўқувчиларни тезроқ мактабдан жўнатиб қутилиб қўяқолиш кайфиятидаги бир одам. Шу маънода Эргаш Раимовнинг «Ажаб қишлоқ қиссаси» китобхонни ўйлашга мажбур қиладиган, баъзи бир мактаблардаги ишларга, хусусан баъзи бир педагогларнинг ишига бир назар ташлаб кўришни талаб қиладиган асарлардан биридир.

Кўряпсизки, бу йил эълон қилинган қиссаларимиз тематик жиҳатидан ранг-баранг, бадиий жиҳатдан ҳар хил. Бировларида мавзу тўлароқ очилади, баъзи бировларида ёзувчи маҳоратининг ҳали заифлигидан мавзу етарли даражада очилмайди. Бироқ уларнинг ҳаммасида ҳам бир фазилат бор: — бу ёзувчи ўйлари, реал ҳаёт воқеликлари устида юритган фикрлари, ўйлаб кўришга мажбур қилишлар, китобхонни ҳам бу ўй ва фикрларга шерик қилиш учун уринишлар. Бу жиҳатлари билан бугунги қиссачилигимиз бошқа жанрлардан олдда бораётир, деб айтиш мумкин.

Матёқуб ҚЎШЖОНОВ.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ЛЕЙПЦИГ ЯРМАРКАСИ

ЛЕЙПЦИГ, 10 март. (ТАСС). Бу ерда якшанба куни очилган халқаро баҳор ярмаркасининг 350 минг квадрат метрдан иборат кўргазма майдонида 60 мамлакатдан келтирилган 9000 экспонат намойиш қилинмоқда.

Ярмарка «Жаҳон миқёсидаги савдо ва техника тараққиёти учун» деган традицион шиор остида халқаро алоқаларни ривожлантириш учун кенг имкониятлар борлигини намойиш қилмоқда.

Ярмарка иштирокчиларининг ярми ГДРнинг ташқи савдо бирлашмалари, фирма ва корхоналаридан иборат.

Совет Иттифоқи бу йил ҳам ярмарканинг энг катта хорижий иштирокчисидир. Совет Иттифоқи павильонига қўйилган олти минг экспонат орасида электр техника ва электроника буюмлари, станоклар, қишлоқ хўжалик машиналари айниқса кўзга ташланиб турибди.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ТАЗЙИҚИ ОСТИДА

БАНГКОК, 10 март. (ТАСС). Бугун Камбоджа ватанпарварлари Пном-Пень мудофааси шимолий ва ғарбий периметрлари бўйлаб тазйиқни кучайтирдилар. Пойтахтдан 10 километр шимолдаги Прекпну районида айниқса қаттиқ жанглар бўлди.

Пномпень қўшинларининг Пномпендан шимолий-ғарбдаги «ракета пояси» деб аталган ва Почентнг аэродромини тўпга тутаётган ватанпарварларнинг артиллерия позициялари жойлашган район сари ўтмоқчи бўлиб қилган ҳамма уринишлари натижасиз чиқди.

МАШҲУР «АРОМА» МАРКАСИ

СОФИЯ. Болгариядаги парфюмерия-косметика индустриясининг катта корхонаси «Арома» маҳсулотларининг довруғи бутун дунёга ёйилган. Софиялик усталар тайёрлаган атир ва одеколонлар, крем ва помадалар, шифобахш-декоратив дорилар ва бошқа маҳсулотлар Совет Иттифоқи ва Италияга, Чехословакия ва Қувайтга, ГДР ва Ироққа экспорт қилинмоқда.

«Арома» маҳсулотлари манзур бўлаётганлигининг асосий сабаби шуки, улар Болгариядаги машҳур атиргул мойи қўшиб ясалади.

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ҚУРУВЧИЛАР ҲАМКОРЛИГИ

БУДАПЕШТ. Дунайварош металлургия комбинати, Ленинварошдаги азотли ўғитлар заводи, Будапешт ва Кечкеметдаги шинам уй-жой кварталлари —буларнинг ҳаммаси Совет бинокорлари билан Венгрия бинокорлари ўртасида вужудга келган қалин ҳамкорлик босқичларидир.

Совет мутахассислари ВХРни индустрлаштириш йилларида кўпгина саноат объектларини қуришда ёрдам бердилар, Будапешт метросини қуришда кўмаклашдилар.

Венгриялик мутахассислар эса Совет Иттифоқида электр станциялари ва суғориш системаларини, сабзавот ва мева омборларини лойиҳалаш ва қуришда актив қатнашмоқдалар.

«МОСТОСТАЛЬ» — ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР РЕКОРДЧИСИ

ВАРШАВА. Польшада «Мостосталь» қурилиш-монтаж бирлашмасини саноат объектларини қуриш бўйича рекордчи деб айтишади. Кендзежин, Освенцим, Тарнобжекдаги химия комбинатлари, кемасозлик корхоналари ва тўғонлар, замонавий универмаглар ва электр станциялар, Чехословакия, Югославия, ГДР, Франция, Миср, Бирма, ГФРдаги баъзи заводлар «Мостосталь» ишчиларининг иштирокида қурилган.

Ҳозирги вақтда «Мостосталь» мутахассислари Польша саноатининг янги улкан иншооти — «Катовице» металлургия комбинати қаватларини кўтараяптилар, «Козенице» электр станцияси агрегатларини монтаж қиляптилар, Люблин кўмир ҳавзасида шахталар қураяптилар.

(ТАСС).

ҲИНДИСТОН ПЎЛАТИ

ДЕҲЛИ, 10 март. (ТАСС). Давлат «Стил асорити оф Индио» пўлат қўйиш корпорациясининг раиси М. А. Вадудхон кейинги йилларда пўлат ишлаб чиқариш анча кўпайтирилиши натижасида Ҳиндистон яқин келажакда пўлатга бўлган эҳтиёжларини қондира олади, деди.

У Бомбайда журналистлар ҳузурида гапириб, мамлакатда 1974—75 молия йилида (бу молия йили март ойида тугайди) бултурги молия йилидаги 4,7 миллион тонна ўрнига 5,6 миллион тонна пўлат қуйилиши мўлжалланмоқда, деди. «Шу йил биз 1,7 миллиард рупиялик пўлат сотиб олган бўлсак, келаси йили бунинг учун атиги 0,4 миллиард рупия сарфлашга қарор қилинди»,— деди М. А. Вадудхон. Мамлакатнинг пўлат қўйиш корхоналари 6,4 миллион тонна пўлат ишлаб чиқаради ва у мамлакат эҳтиёжларини асосан қондиради. Ҳиндистон фақат электроника, авиасозлик саноати ва саноатнинг бошқа баъзи соҳалари эҳтиёжлари учунгина махсус пўлат сортларини сотиб олади.

АГРЕССИВ СИЁСАТ ҚИММАТГА ТУШМОҚДА

ВАШИНГТОН, 10 март. (ТАСС). Ҳарбий чиқимларнинг ҳаддан ташқари кўпайтирилиши Исроилни ўзининг бутун тарихи давомида энг хавфли иқтисодий тангликка солиб қўйди. «Вашингтон пост» газетаси Исроил экономикасининг ҳозирги аҳволини мана шундай деб таърифлади.

Газета, Исроилнинг ҳарбий бюджети 4 миллиард долларга етиб, мамлакат ялпи миллий маҳсулотининг қарийб ярмини ташкил қилгани ҳолда, гражданларнинг эҳтиёжлари учун сарфланадиган маблағлар борган сари камайтирилаётганлигини уқтириб ўтади. Аҳолининг турмуш даражаси борган сари пасайиб кетмоқда.

АҚШ. Канаверал бурнидаги Ж. Кеннеди номидаги космик парвозлар маркази ва Хьюстондаги Л. Жонсон номидаги бошқарилган космик кемалар марказида совет ва америка мутахассислари ва космонавтлари «Союз»—«Аполлон» лойиҳаси бўйича шу йилнинг июлига мўлжалланган биргаликдаги экспериментга тайёргарлик кўрмоқдалар. Суратда: Канаверал бурнидаги космик учишлар марказида.

АП—ТАСС фотоси.

КАНАДАНИНГ НОРАДДАН ЧИҚИШИ ТАЛАБ ҚИЛИНМОҚДА

ОТТАВА, 10 март. (ТАСС). Канадада мамлакатнинг шимолий Американи ҳаво ҳужумидан мудофаа қилувчи Канада-Америка қўшма қўмондонлиги (НОРАД)дан чиқишини талаб этувчи ҳаракат кенгайиб бормоқда. Канада тинчликни ҳимоя қилиш конгресси Канада бош министри П. Трюдога мактуб йўллаб, Канаданинг шимолий Американи ҳаво ҳужумидан мудофаа қилувчи битимда бундан буён қатнашишдан воз кечишини жамоатчилик номидан талаб қилди. Битим муҳлати шу йил май ойида тугайди. Мактубда таъкидланганидек, Канаданинг [illegible]

ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ҲИСОБИГА

«Оҳангарон» совхози деҳқонлари социалистик мусобақани авж олдириб ғалла, картошка, узумдан ва бошқа экинлардан мўл ҳосил олиб, 9-беш йиллик планини 4 йилдаёқ ошириб бажардилар.

Беш йиллик планда мўлжалланган 12035 ўрнига 4 йилда 14655 тонна сабзавот, 1181 ўрнига 2123 тонна мева, 375 ўрнига 467 тонна полиз маҳсулотлари олинди. Совхоз коллективи давлатга планда мўлжалланганидан анча кўп маҳсулот топширгани учун 1974 йилда республика кўчма Қизил байроғини иккинчи марта қўлга киритди.

Совхоз деҳқонлари КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига жавобан беш йилликнинг якунловчи йилида янада мўл ҳосил етиштириш мақсадида социалистик мусобақани кучайтириб юбордилар. Улар 10-беш йиллик ҳисобига 4000 тонна сабзавот, 925 тонна мева, 400 тонна полиз экинлари маҳсулоти етиштиришга аҳд қилди.

Мана шу маррани эгаллаш учун дала ишлари қизғин олиб борилмоқда. Пландаги 1950 ўрнига 2250 гектар лалмикор ерга кузда дон экилди. 850 гектар ер шудгор қилинди ва 12 минг тоннадан кўпроқ гўнг чиқарилди.

Айниқса, А. Гофуров бошлиқ биринчи бўлим механизаторлари пландаги 2550 ўрнига далага 5265 тонна гўнг чиқардилар. 2-бўлим механизаторлари ҳам пландаги 3 минг ўрнига 4 минг тоннадан ошиқ ўғит чиқардилар.

Илғор механизаторлардан Н. Тоиров, Т. Ҳайдаров, Б. Умурзоқов, А. Усмонов, Ў. Йўлдошевлар ҳар куни далага 35—40 тоннадан гўнг чиқариб тўкмоқдалар. Пландаги 36 минг кубометр ариқ-зовурларнинг 70 проценти ҳозиргача қазиб қўйилди. Лалмикор ердан яна 100 гектарини сувли экинзорга айлантириш учун икки ерда насос станцияси қуриш тугалланай, деб қолди. 500 гектар ердаги мевазор чуқур шудгорланиб яхобга қондирилди. Ўғитлар [illegible] Шунингдек калий солинди.

Теплицада экилган кўк пиёз, редискадан ҳосил олиниб, аҳолисига жўнатила бошлади.

Т. ХУШНАЗАРОВ.

ҲАММА НАРСА ФРОНТ УЧУН

Улуғ Ватан уруши бошланганида Чирчиқ шаҳри тинч қурилиш иши билан банд эди. Шаҳарда йирик-йирик саноат корхоналарини барпо этиш ишлари кенг кўламда олиб борилаётган эди. Электрохимия комбинати ўзининг дастлабки маҳсулотларини бера бошлади. Янги нурхоналар бирин-кетин ишга туширила бошланди. Лекин, гитлерчи газандаларнинг ҳиёнаткорона хуружи оқибатида тинч бунёдкорлик меҳнати жанговар тус олди.

Бутун мамлакатимиздаги каби чирчиқликлар ҳам она-Ватанимизнинг муқаддас тупроғига ёвуз ният билан кириб келган фашистлар устидан ғалаба қозониб, бутунлай тор-мор келтиришга иложи борича кўпроқ ҳисса қўшишга астойдил отландилар. Белида қуввати, билагида кучи бор ҳар бир кексаю-ёш, эркагу-аёл Ватан ҳимояси учун отланди. Минглаб чирчиқликлар қўлларига қурол олиб, фронтларда қаҳрамонлик ва довюраклик намуналарини кўрсатдилар, қаҳрамонликлари учун орден ва медаллар билан тақдирландилар.

Улуғ Ватан уруши жангларида иштирок этаётган оталар, эрлар, акалар ўрнида аёллар ва ўсмирлар ишлай бошлади. Улар станоклар ва агрегатларни моҳирона бошқаришни тез ўрганиб олдилар. Барча меҳнаткашлар «Ҳамма нарса фронт учун, ҳамма нарса ғалаба учун!» шиори остида қаҳрамонона меҳнат қилдилар.

Уруш йилларида Чирчиқ шаҳрига мамлакатимизнинг ғарбий районларидан жуда кўп саноат корхоналари кўчиб келтирила бошланди. 1941 йилда Ростов қишлоқ хўжалик машиналари заводи, Ленинград, Днепродзержинск, Воронеж, Горловка ва бошқа саноат шаҳарларидаги корхоналарнинг асбоб-ускуналари кўчириб келтирилди.

Жанг майдонларидаги аҳвол немис-фашистларининг қутуриб қилаётган хуружи, эвакуация қилинган заводларни тезроқ тиклаш ва уларда фронт эҳтиёжлари учун турли-туман зарур қурол-яроғлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйишни тақозо этарди. Буни яхши тушунган чирчиқликлар ўз корхоналарини бу ерга кўчириб келган мутахассислар билан ҳамкорликда туну-кун тиним билмай ишладилар. Кўчириб келтирилган корхоналар қисқа муддатларда тикланиб, маҳсулот бера бошлади. Ростов қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводи асбоб-ускуналари тўғридан-тўғри темир йўл вагонларидан туширилиб, очиқ майдонларда ўрнатила бошланди. Ишчи-хизматчиларнинг жонбозлиги, мисли кўрилмаган фидокорлиги, ғайрат-шижоати билан орадан бир ой ўтар-ўтмас фронт буюртмаларини бажаришга киришилди.

1942 йилнинг ўрталарига келиб, яъни Улуғ Ватан уруши бошлангандан сўнг орадан бир йил ҳам ўтар-ўтмас кўчириб келтирилган барча корхоналар тикланди ва тўла қувват билан ишлай бошлади. Қисқа муддатда 3 та йирик машинасозлик заводи фойдаланишга топширилди.

Чирчиқ электрохимия комбинати қисқа муддатда маҳсулот бера бошлади. Корхонада янги ишлаб чиқариш қувватларини бошқариш учун мутахассис кадрлар тайёрлаш ишлари ҳам жадал олиб борилди. Икки-уч ой давомида 500 га яқин машинистлар, аппаратчилар, электриклар, қолипловчилар ва бошқа касб эгалари тайёрланди. Бу ишга туширилган янги қувватларни тез ўзлаштириш ва уларда фронт учун зарур бўлган маҳсулотларни кўплаб ишлаб чиқарилишини таъминлашда катта роль ўйнади.

Чирчиқда янги ишга туширилган корхоналарни электр энергияси билан таъминлашни ҳам кучайтириш керак эди. Чунки, ўша вақтда мавжуд бўлган нурхоналар талабга жавоб бермай қолди. **Буни ҳисобга олиб 1942 йилнинг бошларида биринчи ва учинчи Оқ-қовоқ электр станциялари қурилиши бошлаб юборилди. Бу муҳим объектлар қурилиши, асосан, ҳашар йўли билан амалга оширилди. Янги нурхоналар қурилишида Самарқанд ва Бухоро, Андижон ва Наманган, Тошкент ва Фарғона деҳқонлари** фидокорона меҳнат қилдилар. Айни вақтда Чирчиқ электрохимия комбинатининг иккинчи навбати ва қатор цехларни бунёд этиш ишлари ҳам давом эттирилди. 1943 йилнинг охирига келиб комбинатнинг қуввати кескин ортди, янги нурхоналар ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун электр энергияси етказиб бера бошлади.

Мамлакатимизнинг ғарбий районларидан эвакуация қилинган минглаб оилалар ҳам Чирчиқ шаҳрида бошпана топди. Барча шаҳарликлар уларни очиқ кўнгиллилик билан кутиб олишди. Деярли ҳамма оилалар ўз уйлари тўрини кўчиб келганларга бўшатиб бердилар. Лекин, шунга қарамай уй-жойлар етишмас эди. Шаҳарда клублар, меҳмонхоналар, муассасалар ва ташкилотлар иморатлари уй учун мослаштириб қайта қурилди.

Саноат корхоналарининг ишчи-хизматчилари лозим бўлиб қолса, кунни тунга улаб, цехлардан чиқишмади. Ўша вақтда меҳнат жабҳасида улар кўрсатган ажойиб ташаббуслар, фидокорлик намуналари тилларда достон бўлди. Чирчиқ электрохимия комбинатининг кучсиз азот кислотаси цехи пайвандчиси Головачевнинг фидокорлигини ҳали-ҳали эслашади. У агрегатда содир бўлган нуқсонни бартараф этиш билан икки кун давомида узлуксиз банд бўлди. Мастерлар ва бригадирлардан Шевченко, Попов, Романов ўртоқлар бир йўла икки-уч сменалаб ишлашди. Токунов, Гаричев, Бродянский, Авруцкий ва бошқа ўнлаб ишчилар 18—20 соатлаб ўз меҳнат постларидан жилмадилар.

Улуғ Ватан уруши йилларида Чирчиқда яна бир ажойиб ватанпарварлик ҳаракати бошланди: бир группа ишчилар кўп станокчилик ташаббуси билан чиқди. Чунки ўша вақтда кўпчилик ишчи-хизматчилар жанг майдонларида бўлгани учун ишчи кучи етишмасди. Кўплаб станоклар бекор ётарди. Ватан ҳимояси эса ана шу станокларни ҳам бошқаришни, уларда маҳсулот ишлаб чиқаришни йўлга қўйишни талаб этарди. Кўп станокчилик ҳаракатининг бошланишига ҳам шу вазият сабаб бўлди. Камида икки киши ўрнига ишлаш ташаббуси бошланиши билан бу ҳаракат издошлари сафи тез кенгайиб кетди. Корхоналарда зарбдор фронт бригадалари ва сменалари ташкил этила бошланди.

Бундай бригада ва сменалар коллективлари планларни сўзсиз зиёдаси билан бажариш, ишлаб чиқариш қувватларидан тўла фойдаланиш, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш, сифатини яхшилаш юзасидан бошланган ҳаракатнинг байроқдорлари бўлишди. Биргина Чирчиқ электрохимия комбинатида ўнлаб ана шундай коллективлар ташкил топди. **5-цехда шу ҳаракат иштирокчиси бўлган коллективга ўртоқ Семелеткова бошчилик қилди. Корхонанинг бошқа цехларида Случевская, Ўрмонова, Власова ўртоқлар ва бошқалар раҳбарлик қилган бригада ҳамда сменалар коллективлари ҳам меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришдилар.** Бу ватанпарварларнинг ҳар бири 2—3 касбни ўзлаштириб олишди. Шунинг учун ҳам бир йўла 2—3 станокни бошқаришадиган, у ёки бу сабаб билан ишга келмай қолганларнинг ўрнини билдирмайдиган бўлиб қолишди.

Корхоналар ўз зиммаларидаги вазифаларни бекамукўст бажардилар. Биргина кимёгарлар 1943 йилда 1942 йилдагига нисбатан 1,5 баравар кўп маҳсулот ишлаб чиқариб, йиллик топшириқни эса 18 ноябрда бажарганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Корхона Меҳнат Қизил байроқ ордени билан мукофотланди. Юзга яқин ишчи-хизматчилар кўксини эса орден ва медаллар безади.

Улуғ Ватан уруши йилларида кимёгарлар меҳнатдаги жасоратлари учун 14 марта Давлат Мудофаа Комитетининг Қизил байроғини олдилар. Кейинчалик эса Совет ҳукуматининг қарори билан бу Қизил байроқ абадий сақланиш учун коллектив қўлида қолдирилди.

Уруш йилларида ҳаммаси бўлиб Чирчиқда бешта электрстанцияси фойдаланишга топширилди, электр энергияси ҳосил қилиш 20 баравардан ҳам зиёдроқ кўпайди. Агар 1940 йилда шаҳардаги нурхоналарда ҳаммаси бўлиб 26,3 миллион киловатт соат электр энергияси ҳосил қилинган бўлса, 1945 йилда бу рақам 558 миллион киловатт соатни ташкил этди.

Чирчиқликлар давлат планларини бажаришда фидокорлик ва ижодий фаоллик кўрсатибгина қолмадилар. Улар ўзларининг жамғармаларини она-Ватанимиз мудофааси учун, мамлакатимизни озод қилиш учун сарфлашда ҳам намуна бўлдилар. Шуни айтиш кифояки, **1941 йилдан 1943 йилнинг апрелигача шаҳар аҳолиси мамлакат мудофаа фондига 7 миллион сўмга яқин пул ўтказди. Ўша вақтда «Совет Ўзбекистони» танк колоннаси ва авиация эскадрилияси ташкил этиш юзасидан республикамизда бошланган ватанпарварлик ҳаракатидан ҳам четда қолишмади. Бунинг учун шаҳар аҳолиси 1 миллион 320 минг сўм жамғарма берди. Чирчиқликлар 1943 йилда ўз маблағлари билан «Чирчиқ ишчиси» танк колоннаси ташкил этишга қарор қилдилар.** Барча корхоналар коллективлари ана шу колоннани тузиш учун маблағ ажратдилар. **Фақатгина электрохимия комбинати ишчи-хизматчилари танк колоннаси фонди учун 460 минг сўм бердилар. Чирчиқликларнинг бу олийжаноблиги Давлат Мудофаа Комитетининг миннатдорчилигига сабаб бўлди.**

Шаҳарда фронт учун иссиқ кийимлар юбориш ҳаракати ҳам кенг авж олди. 1941 йилнинг бир неча ойи мобайнида 7,5 минг иссиқ кийим-кечаклар йиғилиб фронтга жўнатилди. Шаҳар меҳнаткашлари Сталинграднинг қаҳрамонона ҳимоячилари учун бир вагон совғасаломлар жўнатишди.

Шу кунларда Чирчиқ саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ва алоқа ташкилотларининг коллективлари, барча меҳнаткашлар Буюк Ғалабанинг 30 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш, мамлакатимиз мудофаа қувватини мустаҳкамлаш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун зарбдорларча меҳнат қилмоқдалар. Шаҳар корхоналари ва ташкилотларида буюк сана шарафига бир қанча ажойиб ташаббуслар вужудга келди. Қаҳрамон шаҳарлар шарафига меҳнат декадалари ўтказилмоқда, «Ўзим ва ўша йигит учун» шиори остида ишлаётган ишчилар сафи кундан-кунга ортиб бормоқда. 50 га яқин миллат вакилларидан ташкил топган шаҳар аҳолиси Улуғ Ватан уруши жангларида она-Ватанимиз, халқимиз озодлиги учун, ер куррасини фашизм вабосидан ҳимоя қилиш учун, бугунги порлоқ, тўкин-сочин ҳаётимиз учун ўз жонини қурбон қилган кишилар хотирасини фидокорона меҳнатлари билан абадийлаштирмоқдалар.

М. МИРҲАМИДОВ.

ПОИТАХТИМИЗДАГИ 1-Кисловодск маҳалласида кўплаб Улуғ Ватан уруши ветеранлари истиқомат қилишади. Улар бўш вақтларида маҳалла клубига келиб, Буюк Ғалабанинг 30 йиллигига бағишланган тадбирларни ўтказишда катта ёрдам бермоқдалар. Суратда: қуролдошлардан (чапдан): И. Отажонов, О. Ғуломов, О. Улмасов, Х. Сатторов ва маҳалла комитетининг раиси З. Убайдуллаевлар ўз хотиралари ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

Ж. Тўраев фотоси.

ТОШКЕНТ ЖУРНАЛИСТЛАР ТАШКИЛОТИ ПРАВЛЕНИЕСИНИНГ ПЛЕНУМИ

Тошкент журналистлар ташкилоти правлениесининг кеча бўлиб ўтган Пленумида «КПСС Марказий Комитети декабрь (1974 йил) Пленуми қарорлари, Пленумда ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқи ва КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати асосида область журналистлар ташкилотининг вазифалари» тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Бу тўғрида Тошкент журналистлар ташкилоти правлениесининг раиси, «Тошкент ҳақиқати» газетасининг редактори А. И. Исмоилов доклад қилди.

Музокарада «Совет Ўзбекистони» газетаси бўлим мудири М. Мансуров, «Правда Востока» газетаси бўлим мудири А. Забровский, Тошкент тўқимачилик комбинати кўп нусхали газетасининг редактори К. Рўзиева, Тошкент область радиосининг катта редактори С. Ҳидоятов, Ўзбекистон телевидениесининг катта редактори Н. Теплякова қатнашдилар.

Пленумда муҳокама қилинган масала юзасидан резолюция қабул қилинди.

Пленум ишида Тошкент область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари Н. Насимов, Ўзбекистон журналистлар Союзи правлениесининг секретари Х. Назиров ўртоқлар иштирок этдилар.

ВЕТЕРАНЛАРНИ ЭСЛАБ

Шу кунларда Юқори Чирчиқ районидаги колхоз-совхозларда ва мактабларда Улуғ Ватан урушининг 30 йиллигига атаб кинолекторийлар ташкил этилмоқда. Бу кинолекторийларда Ватан урушида совет кишиларининг қаҳрамонлиги ҳақида ҳикоя қилиб беришмоқда, ветеранлар билан учрашувлар уюштирилмоқда.

Яқинда райондаги 21, 24- ва бошқа мактабларда ҳам кинолекторийлар иш бошлади. Машғулот олдидан Улуғ Ватан уруши қатнашчиларига немис-фашист босқинчиларига қарши кураш лавҳаларидан гапириб бердилар. Шундан сўнг Улуғ Ватан уруши йилларига оид «Ҳалоскорлик», «Ёш гвардия», «Инсон тақдири» каби бадиий фильмлар намойиш этилди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

СПОРТ

Қаҳрамон хотирасига

Андижонда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети совриниучун қўрқмас разведкачи Майна Ҳасанова хотирасига бағишланган республика аёллар енгил атлетика кросси бўлиб ўтди.

Кроссда Қорақалпоғистон АССР, барча областлар, Тошкент шаҳридан 150 га яқин енгил атлетикачи иштирок этди. Минг метрга югуришда 3 минут-у, 6,5 секунд натижа кўрсатган тошкентлик Нина Семенова ғолиб деб топилди. 1,5 минг метрга югуришда эса Елена Якушко маррага биринчи бўлиб келди.

Икки ва уч минг метрларга югуришда андижонлик СССР спорт мастерлари Замира Ахтямова билан Светлана Ўлмасовалар пешқадамлик қилишди. Команда ҳисобида тошкентлик қизлар биринчи ўринни ишғол қилдилар. Иккинчи ўринни Андижон область спортчилари, учинчи ўринни Самарқанд область вакиллари эгаллашди.

Совет спортчилари муваффақияти

Колорадо-Спрингс шаҳрида фигурали учиш бўйича бўлган жаҳон чемпионатида спорт рақслари бўйича қатнашган Ирина Моисеева ва Андрей Миненковлар катта зафар қучишди. Улар биринчи марта жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритдилар.

Совет спорт рақсининг пешқадамлари Людмила Пахомова ва Александр Горшковларнинг чемпионатда қатнашмаганликларини ҳисобга олганда бу москвалик ёш фигурачиларимизнинг улкан муваффақиятидир.

ҲАМИД СУЮҚ

Фарзанд кўрган ҳар бир оилада қанчадан-қанча қувонч, орзу-ҳаваслар, яхши ниятлар вужудга келади. Унинг ўсиб, вояга етиб, ота-онасининг орзусини рўёбга чиқариб, халқ олдидаги ўз бурчини садоқат билан бажариш учун озмунча меҳнат сарфланадими? Ҳар бир оилада таваллуд топган фарзанд ноқобил, уқувсиз, одобсиз бўлиб туғилмайди, бу ҳислатларни ўсиш, улғайиш даврида орттиради. Унинг яхши, одобли, обрў-эътиборга сазовор бўлиши ҳам, ёки аксинча бўлиши ҳам оилага, атрофдаги муҳитга, қолаверса, унга таълим-тарбия берадиган мактаб, коллективга боғлиқ. Шунинг учун ота-она ҳам, мактаб коллективи ҳам бола тарбиясидек масъулиятли вазифага жиддий эътибор беради. Лекин, айрим оилаларда ноқобил болалар етишиб чиқадики, бунга фақат ачинасан, киши.

Халқимизда «Кўча хандон — уй зиндон» деган ҳикматли нақл бор. Бу мақолни кўча-куйда, ишхонасида, ошна-оғайнилари олдида гўё ўзини қўй оғзидан чўп олмайдиган қилиб кўрсатадиган айрим кишиларга нисбатан ҳам ишлатилади. Улар теварагимизда ўралашиб, ишлари, юришлари билан гўзал фазилатли кишиларга ўхшаб кўринадилар. Амалда эса қитмирлик, қаллоблик, тубанлик уларнинг «асл касби» ҳисобланади.

Ҳамид Мўминов ана шу тоифадаги кишилардан. Унинг ташқи кўринишидан, муомаласидан, меҳнаткаш, ўз касбини улуғлайдиган киши, деб ўйлаш мумкин. Лекин, у билан бироз суҳбатлашиб, ишлари ҳақида сўрасангиз, шундай гапириб ташлайдики, гўё Мирзачўлни ўзлаштиришда ундан бўлак ҳеч ким меҳнат қилмаган. Гўё саҳро ўрнида яратилган улкан қурилишларнинг кўпчилиги унинг бошчилигида, унинг қўли билан бунёд этилган.

Гапимизнинг исботи учун унинг ўз қўли билан редакциямизга ёзиб берган тушунтириш хатидан айрим жумлаларни келтирамиз: «Мен йўл қурилиши бошқармасида бошлиқ бўлиб ишлаб, пландаги 13 та ўрнига 19 та кўприк қурдим. Бу ҳали Мирзачўл тарихида бўлмаган рекорд эди. Шундан кейин бутун Ўзбекистонга донғим кетди».

Кўрдингизми? Қаҳрамонимиз Ҳамиднинг бир ўзи 19 та кўприкни бир йилда қойил қилиб ташлаганлиги ҳақида мағрурланиб гапиради. Аммо, оиласи ҳақида сўрасангиз, бошараси бужмаяди. Севиб уйланган хотини Флора Зокирова ҳақида ёлғон-яшиқ гапларни айтиб, нафратингизни қўзғатади. У ўз билганидан қолмайди, хотини билан арзимаган нарсаға жанжал чиқариб, ажралиш пайига тушиб олган.

Ҳамид ҳали ёш бўлишига қарамай, оила қуриш, бола тарбияси соҳасида «бой тажриба»га

АХЛОҚ МАВЗУИДА

эга. Биринчи хотини Валентина Алексеевна Манжасова билан юридик жиҳатдан ораши очиқ қилиб олган. Ундан туғилган ўғлига алимент тўлашдек оталик бурчини «қойил-мақом» қилиб бажараяпти. Валентина билан ажралишга гўё Флора сабабчи: Ҳамидни йўлдан уриб, тегиб олган эмиш. Қизиқ... бу гапга ишониб бўладими?! «Мен ҳали уйланмаганман», деб Флоранинг йўлида оҳ-воҳ чекканлари наҳот ёдидан кўтарилди экан?!

Аммо Флора ҳам энди «ўпоқ-сўпоқ» бўлиб қолди. Ҳамид тизгинини бошқа ёққа бурди. Ҳозирча, у Флорани уч боласи билан ташлаб, қаердадир учинчи хотини билан яшармиш.

Унинг Киров район халқ судига Флора Зокировадан ажралишни сўраб берган аризасида шундай дейилади: «Ҳозирги вақтда мен бошқа аёл билан яшамоқдаман. Бундан кейин жавобгар билан яшай олмайман. Мен у билан турмушни 1973 йилнинг июль ойида тўхтатганман».

Ана шу жумлаларга қўлимизда бор ҳужжатларга асосланиб айрим тузатишлар киритамиз.

Ҳамид ўз хотини Флорани «жавобгар» деб атайди. Ваҳоланки, бу ерда Ҳамиднинг ўзи жавобгар бўлиши, хотин устига хотин олгани учун тегишли қонун олдида жавоб бериши керак эмасми?!

«Нега аризага бошқа аёл билан турибман, деб ёздингиз», деган саволга ундан шундай жавоб олдик. Гўё судья шу сўзларга ишониб, Ўзбекистон гражданлик Кодексининг 41—45 моддасига асосан никоҳни бекор қилиб бермиш. Бундан ташқари, Ҳамид 1973 йил июль ойида эмас, шу йилнинг январь ойида уйидан охирги марта чиқиб кетгани аниқ. У хотинининг пули қўшилган ёки пулига келган буюмларни уйида сақлашни ор билади: хотинига тегишли 700 сўмлик гарнитурини болта билан чопган, телевизорни синдирган.

Ҳамиднинг хотини билан ажралишига баҳонаси шуки, хотини турли ташкилотларга эри устидан шикоят қилиб борган эмиш.

Тўғри, Флора Зокирова эри устидан айрим ташкилотларга шикоят қилиб борди, бунга ҳаққи бор. Шу ерда бир ҳақли савол туғилади: Қайси хотин ҳар куни уйга келиб турган эри келмай қўйса, хавотир олмайди? Болаларнинг отаси тирик бўлатуриб, у албатта фарзандларини тирик етим қилмасликка интилади, жамоатчиликдан ёрдам сўрайди.

Шу ерда Флора яшайдиган маҳалла жамоатчилиги ҳам Ҳамидни ўртага олишиб, унинг хотинига ва фарзандларга нисбатан хулқини муҳокама қилишди. У «эпақага келадиган» киши эмаслигини исботлаб, маҳалла жамоатчилигига, уларнинг оиласини тиклаш учун ҳаракат қилган Киров район ички ишлар бўлимининг айрим ходимларга нисбатан куракда турмайдиган гапларни айтди.

Ҳамиднинг тилёғламалигига ишониб, бошлиқлари берган ишлаб чиқариш характеристикасидан баъзи жумлаларни келтирамиз: «Ўтган давр ичида у ўзининг яхши томонларини кўрсатди. Ўз вазифасини виждонан бажарди. Ходимлар билан муомалада ширин сўз, жамоат ишларида актив иштирок этади.»

Лекин, худди шу кишилар иштирокида ўтган йили 27 май ва 10 июнда Ҳ. Мўминов қилмишлари хотини Ф. Зокирова ёзган шикоят асосида муҳокама этилган эди. Унда улар ўзларининг катта инженерлари Ҳ. Мўминовга болалари яшаётган уйдаги иситиш системасини олиб ташлашда оҳақ эканлигини тушунтириб, дарҳол тиклаб беришни топширишган. Лекин, Ҳамид уларнинг сўзини ерда қолдирди, учта ёш боласи билан хотини электр плитаси ёқиб қишни ўтказди.

Хўш, хотин олиб, хотин қўйишни одат қилиб, ўз фарзандлари учун хатто иссиқ уйни раво кўрмаган кишини ота, яхши ходим, топшириқни ўз вақтида бажарадиган, яхши оилада ўсган, яхши коллективда тарбия кўрган одам, деб бўладими?! Устига устак у ишлайдиган бошқарма раҳбарлари судда Ҳамиднинг хотинидан ажралиш ҳақидаги арзасини кўриш даврида иштирок этиш учун вакил ажратишганини нима деб баҳолаш мумкин?

Ҳамид Мўминов айтишича гўё хотини олий маълумотли мутахассис бўлса ҳам ишламас эмиш, у турмуш қурганидан бери бор-йўғи бир йилу тўққиз ой меҳнат қилган эмиш. Флора Зокированинг меҳнат дафтарчасидан кўчирма олдик. Унинг бу ҳақдаги даъвоси ҳам пуч бўлиб чиқди. Флора фарзанд кўрганда давлат томонидан белгиланган имтиёзли отпускадан фойдаланган. Қолган вақтларда эса ишлаган.

Шу кунларда Ҳамид хотини, фарзандларининг кўз ёшига жавобан «Мендан алиментдан ташқари ҳеч нарса ололмайсан, участка бувимнинг номида, енгил машина эса онамнинг номида, ҳоҳласам, шу иккала уйни сенинг номингда қолдираман, шунда ҳам бувим рози бўлсалар», деб юрибди.

Хўш, бирга ишлаб, бирга топилган пулларга солинган уй-жой, сотиб олинган машина ўртада эканлигини маҳалла жамоатчилиги билмайдими? Билади. «Флора фарзандлари билан ана шу уйдан ҳеч қаерга кўчмайди, бунда биз судда кафилликка ўтамиз», дейишмоқда маҳалла активлари.

Область суғориш тармоқлари бошқармасининг ходими Ҳамид Мўминов бу қилмишлари учун тегишли ташкилотлар олдида жавоб беришга мажбур.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.
А. ШАРАФИЕВА,

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
(Киров кўчаси, 11-уй)
14 МАРТДАН
БАҲОРГИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ
МАНЕЖДА
КАТТА ҲАР ХИЛ ПРОГРАММАДА
«ЛЎЛИЛАР» АТТРАКЦИОНИ
Томошалар соат 17.30 да; шанба куни соат 15.00 ва 17.30 да; якшанба куни соат 12.30, 15.00, 17.30 да бошланади.
Касса эрталаб соат 10.00 дан очиқ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.40 Сенинг замондошинг. 19.05 — Якупловчи йилнинг меҳнат суръатлари. 19.35 — «Ахборот». 19.50 — Экономика ва халқ фаровонлиги (Москва). 20.35 — Миллионлар ленинча университети. 20.50 «Ахборот». 21.10 — Концерт. 22.00 «Вақт». 22.30 — Уруш ва тинчлик (2-серия). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 Ўқув кўрсатувлари. 18.30 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15 — Расмларда қуёш акси бор. 19.30 — Концерт. 19.50 — Вальс кечаси (Тошкент). 20.35 — Концерт. 20.50 — Юрканинг келажаги (2-серия). 22.00 — Ҳужжатли кино экрани. 22.30 — Қўшиқ — ҳамроҳимиз. 23.30 — Спорт программаси. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.25 — ТОШКЕНТ. 19.30 — Ўқув кўрсатуви. 20.10 — Илмий-оммабоп фильм. 20.35 — Тошкент ва тошкентликлар. 21.05 — Тошкент янгиликлари. 21.20 — Қурмонғози (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 12/III да Анна Каренина, 13/III да Кармен.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 12/III да Ҳаёт шоми, 13/III да Оқшомдан тушгача.

КИНО

Миллионни қандай ўғирлаш керак? — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «ВОСТОК», «МОСКВА», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Бева аёлга совға — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», (кундуз ва кечқурун).

Нега бу ҳол рўй берди? — «ҚОЗОҒИСТОН» (жуфт соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Бороро қабиласининг сири — «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда).

В. И. Ленин номидаги якка буюртмалар тикиш ва кийимларни тузатиш ишлаб чиқариш корхоналари бирлашмаси коллективлари бирлашманинг кекса ходими
Савлат ҲАСАНХОНОВАнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб марҳуманинг оила аъзоларига чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР
Коммутатор — 330249 дан 330258 гача.
Эълонлар — 338142.
Р—02283. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634 Б—2478.